

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI, Nr. 504

Vineri 6 februarie 1959

8 pagini 25 bani

Congresul constructorilor comunismului și-a încheiat lucrările

Joi dimineață s-au încheiat lucrările celui de-al XXI-lea Congres extraordinar al P.C.U.S.

Tovarășul N. S. Hrușciov a rostit cuvîntul de închidere. El a fost întâmpinat cu căldură de către delegații și oaspeții.

Cuvîntul de închidere rostit de tovarășul N. S. Hrușciov a fost ascultat cu mare atenție și a fost subliniat în repetate rânduri prin aplauze furtive.

Congresul a trecut la discutarea și adoptarea rezoluției pe marginea raportului tovarășului N. S. Hrușciov și la aprobarea cifrelor de control ale dezvoltării economiei naționale a U.R.S.S. pe anii 1959—1965.

Congresul a adoptat în unanimitate rezoluția pe marginea raportului lui N. S. Hrușciov.

De asemenea au fost aprobate în unanimitate cifrele de control ale dezvoltării economiei naționale a U.R.S.S. pe anii 1959—1965.

Tovarășul N. S. Hrușciov, care a prezidat ședința, a arătat că potrivit statutului P.C.U.S., al XXII-lea Congres ordinar al partidului urmează să aibă loc în 1960. În numele Prezidiului Congresu-

lui, el propune ca Congresul al XXII-lea ordinar al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice să fie convocat în 1961.

Congresul a adoptat în unanimitate hotărîrea cu privire la convocarea Congresului al XXII-lea ordinar al P.C.U.S. în 1961.

Tovarășul N. S. Hrușciov a spus în continuare că pe adresa Congresului al XXI-lea au sosit contestații la hotărîri cu privire la excluderi din partid și în legătură cu alte probleme de partid privind anumite persoane.

Congresul a însărcinat C.C. al P.C.U.S. să asigure examinarea acestor contestații.

Tovarășul N. S. Hrușciov a declarat că ordinea de zi a fost epuizată și hotărîrile au fost adoptate. El a anunțat că Congresul al XXI-lea extraordinar al P.C.U.S., denumit de partid și popor Congresul constructorilor comunismului, și-a încheiat lucrările.

În sală izbucesc ovații. Delegații și oaspeții întonează imnul partidului — „Internaționala”. Răsună din nou ovații. Se aud exclamații: „TRAIAS-CA COMUNISMUL!”.

Cuvîntul de închidere rostit de tovarășul N. S. Hrușciov

În cuvîntul de închidere rostit la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. tovarășul N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., a declarat că lucrările Congresului prezintă un tablou strălucit al coeziunii și unității de monolit al partidului, al intensei activități a organizațiilor de partid și a tuturor comunistilor. Congresul al XXI-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a spus tovarășul N. S. Hrușciov, este denumit pe bună dreptate Congresul constructorilor comunismului, el marcînd intrarea țării noastre într-o nouă perioadă istorică de dezvoltare, perioada construirii desfășurate a societății comuniste. Congresul a demonstrat marea forță creatoare a ideilor marxism-leninismului, legătura lor vie, indisolubilă, cu practica maselor populare care construiesc edificiul luminos al comunismului.

Am ascultat cu bucurie și plăcere de la tribuna Congresului partidului nostru glasurile puternice și pline de încredere ale unor oameni care trăiesc în viltoroara vieții, în mijlocul maselor populare, glasurile unor oameni care cunosc și exprimă concepțiile, gândurile și sentimentele a milioane de oameni. Aceste cuvînturi ilustrează avîntul măreț al poporului sovietic care a pornit în mod practic la traducerea în viață a sarcinilor grandioase ale planului septenal.

N. S. Hrușciov a subliniat de asemenea că în cuvînturile rostite la Congres de delegații celor 72 de partide comuniste și muncitorești din strălînatate și în mesajele adresate de partidele frățеști Congresului au răsunat cuvinte emoționante despre marea încredere și sincera simpatie pe care o nutresc față de partidul nostru, față de țara noastră, popoarele din țările socialiste și masele largi de oameni ai muncii, partizanii păcii, democrației și progresului din întreaga lume.

Saluturile adresate de partidele frățеști, invitațiile reprezentanților lor cu delegații la Congresul nostru și cu oamenii muncii din Moscova, au constituit o minunată demonstrație a unității, forței și coeziunii mișcării comuniste internaționale pe baza marxism-leninismului.

N. S. Hrușciov a exprimat sincere mulțumiri partidelor frățеști pentru saluturile și urările prietenești de succese adresate Partidului Comunist și popoarelor Uniunii Sovietice și le-a dorit succese în lupta lor eroică pentru pace și socialism.

Partidul nostru și poporul sovietic, a spus N. S. Hrușciov, consideră drept datoria lor internaționalistă să întărească permanent legăturile de prietenie și solidaritatea proletară cu oamenii muncii și forțele democratice din întreaga lume, să întărească puternicul lagăr socialist, să lupte neabătut pentru pace între popoare.

N. S. Hrușciov a subliniat că lucrările Congresului au exprimat voința partidului, a întregului popor sovietic de a traduce în viață planurile construcției comuniste, dorința de a face tot ce le stă în putință pentru menținerea păcii, pentru asigurarea coexistenței pașnice a țărilor cu sisteme sociale diferite. Aceasta, a spus N. S. Hrușciov, reprezintă trăsătura caracteristică cea mai importantă a Congresului nostru.

Referindu-se apoi la unele probleme ale situației internaționale actuale, N. S. Hrușciov a declarat:

În prezent, în lume s-au petrecut mari schimbări. Există țări care fac parte din sistemul mondial al socialismului, există țări care fac parte din sistemul mondial al imperialismului. Există însă și țări care nu sînt socialiste, dar care nu pot fi considerate nici țări ale sistemului imperialist. Aceste țări, care și-au cucerit independența în urma luptei de eliberare națională, vor să urmeze o cale a lor, trecînd peste stadiul dezvoltării capitaliste, pentru ca, punînd capăt jugului colonial, să treacă la construirea unei societăți bazate pe alte principii.

Multe personalități din aceste țări afirmă că vor să construiască socialismul. Este adevărat că ei pronunță cu greu cuvîntul „comunism” și nu este întotdeauna clar ce înțeleg ei prin socialism. Nu încap însă îndoială că aceste personalități au o atitudine binevoitoare față de țările socialiste, nu văd în ele adversari, nu consideră că țările socialiste sînt po-

trivnice aspirațiilor lor spre construirea unei vieți noi fără imperialiști, fără jug colonial. De aceea, țările socialiste au stabilit relații bune, de prietenie cu aceste state, dezvoltă cu ele legături economice normale. Luptăm împreună pentru pace și securitatea popoarelor, pentru interzicerea armelor atomice și cu hidrogen, împotriva politicii colonialiste a imperialiștilor.

Una din cele mai importante concluzii care decurg din analiza actualului raport de forțe în lume, a spus N. S. Hrușciov, este că majoritatea țărilor coloniale și semi-coloniale, care pînă nu de mult constituiau pentru imperialism o rezervă și spate al frontului, au încetat să mai aibă acest rol.

În afară de aceasta, trebuie să avem în vedere că oamenii muncii din țările capitaliste — clasa muncitoare, țărănimia muncitoare, o parte însemnată a intelectualității, depun toate eforturile pentru a menține pacea și a obține o îmbunătățire a vieții lor. Ei aprobă politica de pace a țărilor socialiste. În țările capitaliste, în afara partidelor comuniste, există și partide socialiste și muncitorești care sînt urmate de o parte din muncitori și țărani. Și deși concepțiile politice și ideologice ale acestor partide diteră de concepțiile partidelor marxist-leniniste, majoritatea membrilor acestor partide se pronunță pentru pace. Și în aceste probleme eforturile noastre se pot uni. Prin urmare, imperialiștii nu pot găsi sprijin în masele largi ale oamenilor muncii din țările capitaliste care sînt vital interesate în menținerea și întărirea păcii.

N. S. Hrușciov a subliniat că Uniunea Sovietică a promovat și va promova cu consecvență și fermitate o politică externă de pace. Înfăptuirea planului septenal va avea un rol uriaș în rezolvarea problemei fundamentale a timpurilor noastre — menținerea păcii generale.

Dorim, a spus, N. S. Hrușciov, să ne întrecem cu țările capitaliste pe țărîm pașnic, să ne întrecem în dezvoltarea forțelor de producție, în dezvoltarea potențialului economic al

(Continuare în pag. 8)

Pentru tineretul care construiește comunismul

Sarcinile trasate poporului sovietic de Congresul al XXI-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice pentru viitorul septenal reflectă avîntul năstăvilit al forțelor creatoare ale comunismului. Bogăția ideologică pe care o conține atît raportul tovarășului N. S. Hrușciov, cît și dezbaterile, oferă, prin marea varietate de probleme teoretice abordate o sursă nepuizabilă de învățăminte care îmbogățesc cu noi soluții teoretice și practice tezaurul gîndirii marxist-leniniste.

În mărețele realizări ale poporului sovietic și în perspectivele uriașe pe care planul septenal le deschide spre transformarea Uniunii Sovietice într-o țară cu cea mai ridicată producție pe cap de locuitor și cu cel mai înalt nivel de trai din lume, fiecare popor frate vede propriul său viitor, viitorul liber și fericit al tuturor popoarelor.

Pentru perioada construirii desfășurate a societății comuniste, tovarășul N. S. Hrușciov a pus ca sarcină ideologică intensificarea activității educative a partidului pentru creșterea conștiinței comuniste, în primul rînd a tinerei generații. Tovarășul N. S. Hrușciov arată în raportul său că școala sovietică a pregătit zeci de milioane de cetățeni instruiți, constructori ai socialismului și a crescut cadre minunate de specialiști cu o calificare medie și superioară în toate domeniile de activitate. Recent s-a hotărît reorganizarea învățămîntului public din U.R.S.S., reorganizare care corespunde întru totul învățaturii marxist-leniniste despre învățămînt și educație și deschide calea politehnizării reale a școlii sovietice.

Principiul călăuzitor al studierii bazelor științelor în școală, baza educării tinerei generații în spiritul moralei comuniste, este legătura strînsă a învățămîntului cu viața. Cea mai bună școală de educare — spune tovarășul Hrușciov — învățătorul cel mai sever este viața, realitatea sovietică. De aceea este necesar ca, în primul rînd, educația să fie legată în mod organic de viață, de producție, de activitatea practică a maselor. Partidul pune în centrul activității educative educarea prin muncă a tinerilor, dezvoltarea unei atitudini conștiente, comuniste, față de muncă. De pe acum tineretul sovietic construiește comunismul. El va trăi și va munci în comunism și în condițiile lui va conduce toate treburile obștești. De aceea, el trebuie să fie pregătit pentru îndeplinirea acestei înalte misiuni. Rolul statului și al societății în educația copiilor va fi întărit. Va fi întărit de asemenea, în vederea educației în spiritul noilor cerințe ale construirii comunismului, și ajutorul acordat familiei din partea statului.

Se prevede desfășurarea pe o scară largă a construcției de școli-internate, creșe și grădinițe de copii. Numărul elevilor din școlile-internate va fi în 1965 de cel puțin 2.500.000, iar numărul copiilor din grădinițele de copii va sporî, în cursul septenarului, de la 2.280.000, la 4.200.000. Se proiectează ca pe viitor toți copiii să aibă posibilitatea de a fi educați în școli-internate.

Se prevede, de asemenea, o lărgire și o îmbunătățire considerabilă a pregătirii de specialiști cu studii superioare și medii. În anii 1959—1965 vor absolvi instituțiile de învățămînt superior 2.300.000 de specialiști, față de 1.700.000 în ultimii șapte ani. Numărul total al specialiștilor cu studii superioare va fi în 1965 de peste 4,5 milioane, adică va spori de 1,5 ori în comparație cu 1958.

În reorganizarea învățămîntului superior, sarcina principală constă în legarea lui de viață, în educarea specialiștilor ca constructori activi ai comunismului.

Aceste idei călăuzitoare, aprobate de tot poporul sovietic și susținute cu hotărîre de participanții la dezbaterile pe marginea raportului prezentat de N. S. Hrușciov pun învățămîntul în lumina vie a cerințelor actuale și de viitor ale dezvoltării societății pe linia concepției marxist-leniniste. Legătura învățămîntului cu practica, cu producția devine linia pe care trebuie să se axeze întreaga organizare și structură a învățămîntului. Legătura învățămîntului cu practica nu reduce, ci, dimpotrivă, sporește importanța cunoștințelor teoretice dobîndite. Se va acorda o mare atenție studiului științelor sociale precum și educației estetice a tineretului, pentru ca acesta să înțeleagă lumea frumosului, arta.

Îndreptarea învățămîntului pe linia unei tot mai strînse legături cu producția pune probleme serioase și înaintea pedagogilor, a elevilor și a părinților din țara noastră.

PETRE DRAGOIESCU
președintele Consiliului superior al școlilor
(Continuare în pag. 7)

RĂSPUNDERE pentru calitatea produselor

În cursul lunii trecute, încheind bilanțul realizării lor în producție ale școlii noastre pe anul 1958, am constatat că am depășit planul valoric și pe sortimente cu 12 la sută. Este un bilanț satisfăcător. Dar nu acesta este singurul lucru important. Este tot atât de importantă problema sortimentelor realizate în planul de producție, a calității lor și a prețului lor de cost. Și este important, totodată, să stabilești cum a contribuit munca pentru înfăptuirea planului de producție la ridicarea calificării profesionale a elevilor.

În această privință am făcut în ultimii doi ani un însemnat pas înainte. La începutul anului 1956, de pildă, aveam doar două ateliere de producție, iar printre lucrări figurau deseori sortimente a căror realizare cerea o tehnicitate scăzută și care nu contribuiau decît în mică măsură la ridicarea nivelului calificării profesionale a elevilor.

Cu ajutorul comitetului regional de partid și al secțiilor de învățămînt și industrie locală ale sfatului popular regional am reușit să transformăm radical școala, profilind-o ca școală-fabrică. În momentul de față dispunem de utilaj bogat (pomenesc ca exemplu faptul că avem 52 de mașini umelte), izbutind în ultimul timp să creăm și să dezvoltăm două secții noi de producție: secția de timplărie și secția de confecții.

În urma unei analize critice a planului de producție făcută la începutul anului trecut, s-a constatat o oarecare rutină în stabilirea sortimentelor acestui plan și s-a luat hotărîrea de a se trece de la producția de obiecte de mică valoare la executarea unor sortimente de mai mare importanță, unele chiar de importanță republicană. Ne-a ajutat la aceasta schimbul de experiență cu întreprinderile locale al căror profil e apropiat de sectoarele de producție ale școlii

noastre. S-a avut în vedere ca lucrările să corespundă cerințelor formulate de programele de învățămînt practic ale meseriilor respective, urmărindu-se în special ca planul de producție fixat să permită o desfășurare logică a procesului de instrucție practic la anul I, în lumina sistemului pe complex de operații.

Cînd am anunțat pentru prima oară, la începutul anului trecut, noile sortimente de înaltă tehnicitate pe care urmau să le producă atelierele școlii, vestea a produs emoție și bucurie printre elevi, dar și o oarecare îngrijorare. „Vom reuși să facem față acestor cerințe?” — se întrebau ei. Răspunsul l-a dat, chiar în zilele imediat următoare, atitudinea lor în muncă. Conștienți de însemnătatea sarcinii care le stă în față, ei și-au sporit mult exigența față de activitatea proprie. Dacă înainte mai erau destul de mulți elevi care căutau să scape repede de controlul tehnic al pieselor executate, acum toți cereau repetarea măsurătorilor, pentru a se convinge de exactitatea lucrării. Finisările se făceau fără cusur și atât de fin, încît piesele străluceau ca o oglindă.

Și astfel am izbutit să obținem pentru prima oară în atelierele școlii sortimente de înaltă tehnicitate: ferăstraie mecanice cu mișcare rectilinie, cărucioare transportoare pentru linii aeriene, mașini de găurit, mobile, mandrine pentru mașini de găurit de banc, intreruptoare bipolare etc.

Cînd delegații întreprinderii „Metalurgica” au venit să recepționeze primul lot de cărucioare transportoare, maestrul Arim Chirică și elevii Mihai Chiribău și Ion Lupu, responsabili celor două brigăzi din sectorul mecanic, așteptau plini de încredere rezultatul. Specialiștii fabricii, care urmau să execute lucrarea de montare a liniilor de transport, au cercetat îndelung și cu mișcă fiecare cărucior

predat. La sfîrșit, șeful comisiei de recepție a strîns mina maestrului și elevilor, spunîndu-le: „Felicitări, e lucru de meșteri pricepuți!”

De atunci școala noastră a livrat zeci de tone de piese și lucrări, sute de sortimente din cele mai variate. „Marca școlii” a început să devină o garanție de calitate și numeroase scrisori pe care le primim din partea întreprinderilor cărora le livrăm produsele noastre sînt o mărturie grăitoare în această privință. Dar exigența elevilor față de lucrări a devenit tot mai ridicată; avem de apărut acum prestigiul renumelui clișiat.

În același timp, printr-o mai judicioasă organizare a muncii, prin folosirea resurselor existente și recuperarea unor bucăți mici de materiale care înainte mergeau la topit, s-au realizat economii importante. Numai din economiile realizate în anul 1958 la atelierele de mecanică și electrotehnică s-au putut achiziționa utilaje și scule în valoare de 160.000 lei, necesare școlii în scopul dezvoltării atelierelor.

În activitatea productivă a școlii au fost antrenați încă din primele luni și elevii anului I. Pentru aceasta, după stabilirea temelor ce trebuiau parcurse într-un trimestru, maestrul instructori au luat legătura cu șeful de producție, cu care au discutat lucrările ale căror operații corespund tematicii. Astfel, în urma studierii programei practice la anul I-timplari, s-a ajuns la concluzia că li se pot da elevilor spre executare taburete și scaune pentru copii, care au reperce cu un ciclu de operații complexe, apropiate programei. Astfel s-a stabilit ca fiecare grupă de elevi să execute un număr de piese pe care să le confecționeze în întregime, începînd de la sortarea și alegerea materialului pînă la produsul finit.

O activitate pozitivă desfășoară comisia metodică a secției de confecții. Aceasta a

trecut la aplicarea în anul I a metodei pe complex de operații aplicată de la început pe obiecte utile, deși pînă în prezent această metodă se folosea în mai mică măsură la croitorie. Acum, în loc să se parcurgă programa de practică prin aplicarea unor operații izolate pe diferite eșantioane ce nu pot deveni la sfîrșit obiecte utile, ea se desfășoară în cadrul execuției unor lucrări din planul de producție al secției confecții, care prezintă cicluri de operații corespunzătoare programei. În afara acestor lucrări se execută cu anul I diferite comenzi supraplan, în special articole pentru copii.

În lumina planului de stat pe anul 1959 și a planului de dezvoltare economică a regiunii Bacău, în cadrul căruia îi revin și școlii noastre sarcini însemnate, ne propunem să trecem la desfășurarea mai largă a unei producții complexe, de calitate superioară, care să permită înarmarea e-

levilor cu deprinderi de muncă la nivelul tehnicii moderne. Pentru aceasta este necesar ca încă de pe acum, o dată cu definitivarea planului de producție, să se asigure stabilitatea profilului școlii în ceea ce privește meseriile pe care le pregătește. De asemenea este necesar ca lucrările repartizate prin planul de producție de către Ministerul Învățămîntului și Culturii să nu fie de prea mare serie, căci aceasta poate duce la limitarea pregătirii ucenicilor la un număr redus de operații.

Avînd create aceste condiții, școala noastră va putea să-și dezvolte activitatea ca întreprindere productivă, iar „marca școlii” va deveni tot mai mult o garanție a calității atît în privința produselor realizate, cît și a nivelului de pregătire al absolvenților.

CLAUDIA OCENAȘ
directoarea Școlii
de meserii — Bacău

Pregătirea viitorilor operatori-chimiști



Plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 a subliniat importanța pe care o are dezvoltarea industriei noastre chimice pentru economia națională, arătînd totodată sarcinile ce revin pe tărîmul pregătirii din vreme a cadrelor tehnice necesare acestui însemnat sector industrial.

În lumina acestor sarcini, cadrele didactice de la Grupul școlar petrol-chimie din București și-au intensificat eforturile în vederea asigurării unei temeinice instruirii a elevilor.

În fotografie se pot vedea exponatele dintr-unul din cabinetele centrului școlar, care oglîndesc dezvoltarea industriei noastre de medicamente și mase plastice. În vitrine se găsesc materii prime, produse intermediare și produse finite care constituie un prețios auxiliar la aprofundarea de către ucenici și elevi a cunoștințelor de specialitate.

Activitatea pedagogului-educator

Alături de maestrul-instructor, de diriginte, omul cel mai apropiat de ucenici, cel care are posibilitatea să-i sfătuiască în problemele pe care viața le ridică la vîrsta adolescenței, este pedagogul-educator, care se află în permanență alături de ucenici în cămin, îi însoțește la practică și îi îndrumă în cadrul activității extrașcolare. Iată de ce munca de pedagog în școlile profesionale trebuie îndeplinită de oameni bine pregătiți, care să cîștige încrederea și respectul ucenicilor prin felul cum muncesc, prin modul principal de a rezolva problemele.

În ultimii ani au fost luate o seamă de măsuri care să asigure pedagogii pregătiți, cu profil moral și politic corespunzător, capabili să contribuie la rezolvarea problemelor complexe pe care le ridică educația comunistă în școlile profesionale. Ca urmare, 45 de pedagogi din școlile profesionale ale Ministerului Industriei Bunurilor de Consum au studii medii terminate. Dintre aceștia 37 sînt utemiști. O situație asemănătoare există și în școlile Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, în școlile de meserii ale sfatului popular etc., fapt care creează condiții favorabile realizării educației comuniste.

Înțelegînd marea răspundere pe care o au, devolîndu-se muncii care le-a fost încredințată, mulți pedagogi s-au legat de școală și participă alături de

cadrele didactice la pregătirea și educarea schimbului de mîine al clasei muncitoare. Aceștia studiază particularitățile de vîrstă ale ucenicilor, dezvoltarea observației, atenției, gîndirii, voinței, atitudinea ucenicilor față de muncă, intervenind cu competență acolo unde este cazul. Un asemenea pedagog este, de exemplu, finăru Gheorghe Gioroglia de la Școala profesională de construcții C.F.R. Cluj. Acesta asistă la lecții pentru a-și da seama cum învață ucenicii, îndrumăzându-i cu competență studiul lor individual, le stimulează dragostea și interesul pentru munca creatoare, pentru meseria aleasă. De aceea nu poate fi considerat împlîtor faptul că ucenicii îndrumați de acest pedagog sînt respectuoși și disciplinați, frunțași la învățătură și cei mai activi din școală în acțiunile culturale-sportive și obștești. Și mulți alți pedagogi, ca de pildă Maria Marieșan de la Grupul școlar Reșița, Emil Roman de la Școala profesională de construcții nr. 1 din Cluj, Gheorghe Gyórfi de la Școala profesională „Enescl Mauriciu” din Tg. Mureș etc. își fac de asemenea conștiința datorită și obțin rezultate frumoase în munca lor. Ei își desfășoară activitatea pe baza unor planuri săptămînale, detaliate pe zile și ore, reușind să urmărească în permanență activitatea ucenicilor în procesul de instruire și educație.

Din păcate nu aceasta este si-

tuția în toate școlile profesionale. Faptul că în unele cazuri pedagogii au fost recrutați la voia întîmplării a permis ca în aceste posturi să pătrundă și elemente necinstite. Astfel, la Școala profesională „Oțelul Roșu” a fost menținut mult timp ca pedagog și profesor de matematică Paul Drăghici, un element descompus moralicește. Ne întrebăm de ce, deși înlăturat acum cîțva timp din postul pe care-l deținea, i se tolerează totuși să locuiască în școală. La Centrul școlar petrol-chimie din Ploiești este menținut în postul de pedagog Ion Ceaușu, la Școala profesională „Ernst Thälman” din Orașul Stalin — Ion Dicu. la Școala profesională de construcții nr. 2 din Cluj — A. Denșe, deși toți aceștia sînt elemente carieriste, descompuse, oameni ce desăvîrșire necorespunzătoare pentru munca de educare a tineretului. Unii directori nici măcar nu știu ce fel de oameni sînt pedagogii din școlile lor și de unde vin aceștia. Așa se întîmplă la Școala de meserii din Timișoara. Aici sînt patru pedagogi, dar directorul nu știe ce se întîmplă cu ei, nu cunoaște faptul că dintre acești pedagogi doar unul muncește așa cum trebuie.

O altă problemă deosebit de importantă o constituie felul în care conducerea școlilor muncitorești cu pedagogii. În unele cazuri aceștia sînt folosiți în rezolvarea unor probleme de ordin pur administrativ, sînt transfor-

mați în simpli însoțitori ai grupelor de ucenici la masă, la practică etc. De multe ori pedagogilor li se permite să lucreze fără a avea obiective precise în activitate. La patru din cinci școli profesionale vizitate la Cluj pedagogii nu aveau nici un obiectiv educativ concret pentru activitatea din săptămîna în curs. În toate aceste școli directorii nu-i îndrumă pe pedagogi să studieze literatura de specialitate pentru a-și ridica nivelul calificării profesionale.

De situația aceasta sînt vinovate și unele ministere tutelare. Dacă, de pildă, serviciul de învățămînt din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum privește cu seriozitate problema calificării pedagogilor și a calității muncii lor, elaborînd tematici de probleme educative pe care să le studieze aceștia și luînd măsuri pentru ocuparea posturilor numai pe bază de concurs, nu aceeași preocupare o vădese serviciile de învățămînt din Ministerul Industriei Grece. Astfel, în regulamentul de organizare și funcționare a școlilor profesionale aparținînd acestui minister se prevăd la capitolul „activitatea pedagogilor” aproape în exclusivitate sarcini administrative.

Crearea pe lîngă institutelor pedagogice de învățători a unor secții speciale pentru pregătirea pedagogilor din școlile profesionale ar fi una din cele mai eli-

ciente căi pentru a asigura cadre competente pentru această muncă. Trebuie acordată o atenție deosebită și perfecționării profesionale a pedagogilor. Forma minimului pedagogic, experimentată anul trecut de cabinetul metodic din Cluj, a dat rezultate bune. Și în acest an școlar cabinetul metodic din Cluj a organizat în cadrul cercului de pedagogii prelegeri pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale ale acestora și pentru îmbunătățirea metodelor lor de lucru. Asemenea cercuri ale pedagogilor au fost organizate la Tg. Mureș, Orașul Stalin, Timișoara, Arad, Oradea, Satu Mare etc.

Este necesară de asemenea elaborarea unor instrucțiuni precise privind conținutul muncii pedagogilor, care să se aplice în toate școlile profesionale, de meserii și agricole.

Școlile profesionale au marea răspundere de a da patriei muncitori destoinici, patrioți înflăcărați. Schimbul de mîine trebuie crescut astfel ca el să ducă mai departe și să dezvolte tradiția de luptă a eroinei noastre clase muncitoare. Pentru aceasta avem nevoie de adevărați pedagogi, nu de simpli auxiliari administrativi, de educatori cu cunoștințe înaintate, cu practică, de oameni pătrunși de marea răspundere a muncii lor.

LIDIA POPESCU

PRACTICA IN PRODUCȚIE

Orientarea și adaptarea la specificul muncii

Perioada introductivă de orientare și de adaptare la specificul muncii întreprinderii, perioadă care corespunde cu începutul practicii în anul II — a arătat în referatul său tov. ing. Ion Florescu — trebuie să dea ucenicilor perspectiva amplă a activității întregii uzine. În acest scop, în primele zile ale practicii, ucenicii noștri au fost conduși în toate sectoarele de muncă din uzină. Li s-au reamintit totodată cunoștințele predate la lecțiile teoretice despre amplasarea atelierelor și despre justificarea acestei amplasări, despre rolul fiecărui atelier în procesul general de fabricație, despre specificul lucrului și utilajelor din atelier, despre legătura dintre acestea. De asemenea, ucenicii au putut urmări fluxul de materiale, mijloacele de depozitare și de transport a acestora, sursele de energie. În încheierea instructajului de orientare și adaptare s-a insistat în mod deosebit asupra amplasării atelierului sau secției în care urma să lucreze fiecare ucenic, asupra rolului atelierului și asupra specificului muncii în cadrul lui, asupra materiilor prime folosite și a caracteristicilor lor etc.

S-a trecut apoi la instructajul practic pentru perfecționarea deprinderilor profesionale. Acesta se desfășoară și în prezent și va continua în tot cursul anului. Instructajul se bazează pe aplicarea graficului de rotație la toate locurile de muncă unde se efectuează principalele lucrări ale secției. În cazul unui ucenic care se califică în meseria de strungar, de pildă, sint parcurse (în cuprinsul unor lucrări din planul de producție al uzinei) operații privind mărirea și reglarea strungului, folosirea uneltelor și dispozitivelor de prindere, strunjirea de degroșare a unor suprafețe cilindrice exterioare la un diametru unic, apoi, în trepte, strunjirea plană frontală, strunjirea canalelor exterioare, retezarea, centrarea, găurirea. De asemenea, ucenicii

Organizarea practicii în producție are o mare însemnătate pentru pregătirea ucenicilor din anii II și III la nivelul cerințelor tehnicii moderne.

Pentru a desprinde concluzii asupra organizării practicii ucenicilor în producție, „Gazeta învățământului” și Cabinetul metodic pentru învățământul profesional și tehnic din București au inițiat o analiză a acestei activități într-una din marile întreprinderi din Capitală — Uzinele „Tudor Vladimirescu”. Analiza a fost efectuată cu ajutorul unei brigăzi metodice formată din inspectori ai ministerelor care tutează școlii profesionale și tehnice și din cadre de conducere ale unor mari unități de învățământ profesional și tehnic din București. Brigada a urmărit felul cum sint instruiți la locul de muncă, în atelierele și secțiile uzinei, ucenicii din anii II și III ai școlii profesionale „Tudor Vladimirescu”.

Prezentăm în această pagină problemele de bază cuprinse în referatul tovarășului ing. Ion Florescu, directorul școlii, privind organizarea și desfășurarea practicii precum și unele puncte de vedere exprimate de membrii brigăzii care a efectuat analiza

nicii sint deprinși să execute lucrări de tehnicitate înaltă cum sint strunjirea interioară, adăncirea și alezarea găurilor cilindrice, strunjirea conică, strunjirea suprafețelor profilate, finisarea, șlefuirea și rodarea etc.

Realizarea cu succes a acestor cerințe legate de instruirea științifică în producție a viitorilor muncitori întimpină încă unele greutăți. În primul rind aceste greutăți sint determinate de o anumită rigiditate a instrucțiunilor cu privire la desfășurarea practicii. Acestea țin în măsură insuficiența seama de condițiile concrete pentru desfășurarea practicii în producție. Astfel, se prevăd 6 ore de instructaj timp de 4 zile, ceea ce nu permite efectuarea unor lucrări la randamentul planificat al fiecărei mașini, deoarece se lasă descope două ore pe schimb și două zile pe săptămână. Această deficiență nu se poate remedia decit parțial chiar în cazul existenței mai multor clase pentru aceeași meserie, clase a căror practică să se efectueze pe aceeași mașină.

Pe de altă parte, este foarte necesar, după părerea vorbitorului, să se creeze funcția de maestru-instructor pentru practica în producție, adică să se asigure un maestru-pedagog care să se ocupe în exclusivitate de parcurgerea programei de instruire practică în producție a ucenicilor.

mijloc de control al activității practice, ci și ca un mijloc de orientare operativă a instructorilor și ucenicilor. Respectarea efectivă a graficului de către fiecare inginer șef de secție sau sector, de către maistrul din producție și de către muncitorii-instructori va fi asigurată de deplin numai printr-o muncă temeinică de lămurire asupra importanței aplicării prevederilor graficului pentru obținerea unei înalte calificări a viitorilor muncitori. În felul acesta se vor elimina treptat deficiențele care se mai constată acum în unele secții, unde nu se realizează intrutotul planul operațiilor și lucrărilor ce trebuie executate de ucenici.

O lipsă a actualei forme de instruire a ucenicilor în producție — a arătat în continuare tov. Gheorghe Sirbulescu — constă în faptul că ea nu permite efectuarea instructajelor înainte de începerea unei noi operații.

O soluție a acestei probleme ar fi crearea, în cadrul fiecărei secții a întreprinderii, a unor sectoare în care ucenicii să lucreze pe baza unui plan de producție. În asemenea sectoare școlare, conduse de un maestru-instructor, ucenicii ar putea fi instruiți în mod științific, lucrând în același timp în condițiile normale ale producției.

În cuvântul său, tov. Ion Chișescu, membru al brigăzii, directorul Școlii profesionale „Grigore Preoteasa”, a subliniat în special rolul important al muncitorilor-instructori pentru ridicarea nivelului pregătirii practice a ucenicilor. Muncitorii-instructori, aleși dintre fruntașii în producție, trebuie să aibă la bază cel puțin o școală profesională sau o școală de arte și meserii pentru ca ei să poată da ucenicilor explicații complete și competente asupra lucrărilor pe care le efectuează. Din constatările pe care le-am făcut în unele secții reiese însă că nu toți muncitorii-instructori care îndrumă activitatea ucenicilor din anul II au fost recrutați pe baza acestor criterii. Aceasta se datoră insuficienței colaborării a școlii cu factorii de răspundere din întreprindere.

În ceea ce privește asigurarea locului de muncă pentru ucenicii anului III — a spus tov. Chișescu — consider și eu că există o lipsă de concordanță între actuala organizare a practicii în producție și munca în uzină. Atât timp cât ucenicii fac practică numai 4 zile pe săptămână și nu pot acoperi sarcina de plan repartizat pe fiecare mașină, greutățile care se vădesc acum se vor menține. Pentru remedierea actualei stări de lucruri propun ca ucenicii să efectueze 6 zile de practică în producție și câte 2 ore de curs teoretic zilnic, în așa fel încât totalul orelor săptămânale de curs să rămână același. Aceasta ar permite cuplarea pe fiecare ansamblu de mașini a câte două grupe de ucenici care împreună să acopere toate cele 8 ore dintr-un schimb.

Păreri interesante în legătură cu practica ucenicilor în brigăzi și echipe a formulat tov. Ion Bucur, directorul Școlii profesionale „Clement Gotwald”. El a arătat că pentru toate meseriile care permit încadrarea ucenicilor în brigăzi conduse de maistri cu o înaltă calificare se vor putea crea condiții pentru o practică rodnică. Ucenicii școlii noastre care au lucrat anul trecut în asemenea brigăzi, a arătat tov. Ion Bucur, au putut executa la examenul de absolvire lucrări superioare categoriei a V-a.

Un alt membru al brigăzii, tov. Florea Dumitru, inspector metodic, a relevat câteva aspecte în legătură cu nerespctarea metodei graficului de rotație, grafice care constituie un mijloc important de ridicare a calificării profesionale a ucenicilor. El a arătat că unii ucenici, ca de pildă Sandu Vasile din secția de strungărie, nu cunosc nici măcar lucrările pe care urmează să le execute. De asemenea, el

a subliniat că adeseori rotația la mașini are un caracter formal, ucenicul trecând pe la diferite mașini la care se execută o serie de lucrări identice, astfel încât de fapt el lucrează luni întregi aceeași piesă. O asemenea „rotație” nu corespunde cerințelor unei calificări științifice.

Sint și alte aspecte — a continuat tov. Florea Dumitru — ce dovedesc insuficientul caracter operativ al graficului de rotație aplicate la practica ucenicilor Școlii profesionale „Tudor Vladimirescu”. Astfel, ucenicul Radu Zăhău, care conform graficului trebuia să execute lucrări la axul cardanic, execută o cheie, iar ucenicul strungar Ion Dobre li fuseseră repartizate lucrări de lăcătușărie neprevăzute în grafic. Or, această deficiență nu a fost descoperită la timp de către comisia de îndrumare a practicii.

Tov. Florea Dumitru a relevat apoi unele laturi negative în utilizarea carnetelor de practică. Unele din aceste carnete nu cuprind operațiile parcurse de ucenic într-o ordine logică și, mai ales, nu conțin descrierea procesului tehnologic, din care cauză nu se poate constata, pe baza lor, gradul de însușire a deprinderilor și cunoștințelor noi de către ucenicul.

Măsuri care se impun pe viitor

Concluziile discuțiilor au fost desprinse de tov. ing. Dumitru Tihan, responsabilul secției „cadre de conducere” a Cabinetului metodic București.

Analiza felului cum se desfășoară practica în producție a ucenicilor de la Școala profesională „Tudor Vladimirescu” a scos în evidență o serie de rezultate pozitive — a spus tov. D. Tihan. Acestea se datoresc grijii pentru buna organizare a muncii, aplicării graficului de rotație pe secții și lucrări, introducerea carnetelor de practică. Se vădesc însă și o seamă de lipsuri, izvorite în special din insuficiența coordonare, în cadrul actualelor programe de instruire practică la anii II și III, a celor doi factori determinanți de care depinde pregătirea profesională a ucenicilor: activitatea de instruire, de formare a priceperilor și deprinderilor la nivelul tehnicii moderne și condițiile desfășurării practicii în secțiile marilor întreprinderi, în care obiectivul principal îl constituie realizarea planului de producție.

Socotesc că propunerile făcute pentru înlăturarea acestui neajuns sint bine venite. Cred că există posibilitatea de a se crea secții speciale pentru ucenici în cadrul atelierelor de producție, în care viitorii muncitori să execute sub conducerea unui maestru-instructor, pe baza întregii documentații tehnice folosite de muncitorii calificați, lucrările ce li se repartizează din planul de producție al întreprinderii. Menținerea actualei forme de instruire practică a ucenicilor, care are avantajul de a se desfășura cu cele mai moderne mașini și utilaje, este condiționată de revizuirea programei, care trebuie să prevadă o alternanță mai justă între învățământul practic și cel teoretic, în așa fel încât să se asigure continuitatea lucrului ucenicilor la mașini în tot cursul săptămânii. Și această formă de practică ridică necesitatea îndrumării grupelor de ucenici de către un maestru-instructor care să răspundă exclusiv de practica în producție.

Pe baza analizei efectuate în secțiile uzinei „Tudor Vladimirescu” s-a constatat că metoda practicii ucenicilor în brigăzi și echipe dă rezultate în general bune. Ea poate fi aplicată în continuare în forma actuală. Se impune în această privință, însă, o deosebită grijă pentru alegerea unor brigăzi și echipe conduse de maistri și muncitori cu o înaltă calificare, care să poată transmite deprinderi înaltate de lucru ucenicilor.

Analiza și discutarea rezultatelor ei au contribuit, după cum se vede, la clarificarea unor probleme importante ale instruirii practice. De aceea va trebui să dezvoltăm pe viitor această formă de activitate metodică a cadrelor de conducere din școli și să an-trenăm în efectuarea ei și specialiștii din producție. Aceasta ne va ajuta să găsim soluțiile cele mai eficiente cu privire la desfășurarea practicii în producție a ucenicilor, problemă-cheie în formarea profesională a viitorilor muncitori.

Formarea deprinderilor de muncă independentă și în brigadă la ucenicii anului III

În ceea ce-i privește pe ucenicii din anul III, care se află în ultima parte a perioadei de perfecționare, iar mai apoi, în perioada de specializare, ei trebuie să se formeze acum pe deplin ca muncitori de înaltă calificare, să-și însușească metodele cele mai raționale de lucru la mașini sau la un grup de mașini, metodele de sporire a productivității muncii. Pentru ucenicii anului III graficul de rotație este înlocuit cu un grafic al lucrărilor principale ale secției în care urmează să se specializeze ucenicii. În repartizarea lor pe mașini am ținut seama de faptul că ei trebuie să lucreze efectiv, în timpul întregii perioade de practică, sub supravegherea muncitorului-instructor și nu pe lângă acesta, așa cum se procedea în anul II. De asemenea ucenicii anului III au fost repartizați să lucreze în cadrul diferitelor brigăzi și echipe și nu ca auxiliari pe lângă acestea.

Am cerut tuturor ucenicilor să-și alcătuiască carnete de practică în care să consemneze zilnic explicațiile date de instructor și observațiile lor proprii și să deseneze schițele lucrărilor efectuate. Aceste carnete sint vizate de maistrul de atelier și controlate de profesorii de tehnologie specială. Controlul carnetelor de practică permite profesorilor de tehnologie specială să desprindă problemele cele mai importante pe care le ridică în fața ucenicilor practica în uzină și să insiste, în orele de curs teoretic, asupra lămuririi lor.

O problemă deosebită o ridică notarea trimestrială a ucenicilor. Comisia de îndrumare a practicii stabilește, potrivit specificului și cerințelor meseriei în care urmează să lucreze ucenicii după absolvire, o serie de lucrări a căror execuție este apreciată de un colectiv compus din maistri, șeful de secție, responsabilul cu învățământul din uzină și un reprezentant al conducerii școlii. La sfârșitul perioadei de specialitate ucenicii trebuie să execute lucrările categoriei a IV-a a meseriei respective după normele aplicate muncitorilor calificați.

Rezultatele obținute de majoritatea absolvenților anului trecut — dintre care mulți au putut executa în condiții bune lucrări de categoria a VI-a și a VII-a — dovedesc că, în general, actuala organizare a practicii asigură o pregătire temeinică a viitorilor mun-

citori. Unii absolvenți, însă — în special dintre cei ce au fost pregătiți în secțiile de mașini unelte — n-au izbutit decit cu greu să realizeze în timpul normat lucrări de categoriile a III-a și a IV-a. Care sint cauzele acestei situații? În primul rind este vorba de o îngrădire impusă de regulamentul actual de desfășurare a practicii. Acesta prevede ca ucenicii să lucreze doar în schimbul I. Deoarece în acest schimb nu există suficiente locuri de muncă libere pentru ucenici, uneori am fost nevoiți să deplasăm o parte din ucenici la întreprinderea „Steaua roșie”. Aceasta a îngreunat însă mult posibilitățile de urmărire a desfășurării practicii. Apare evident astfel insuficiența legătură între organizarea actuală a practicii și condițiile concrete ale unor mari unități industriale.

Toate acestea arată că este necesar să se găsească o soluție mai potrivită pentru organizarea și desfășurarea instructajului ucenicilor din anul II și, în special, a celor din anul III. Această soluție s-ar concretiza, în condițiile actuale, prin organizarea unor locuri de muncă separate în întreprinderi, în care ucenicii să execute lucrări din planul de producție al întreprinderii.

Propunerii demne de luat în seamă

Luind cuvântul pe marginea constatărilor făcute cu privire la practica ucenicilor în secțiile uzinei, tov. Gheorghe Sirbulescu, directorul Școlii profesionale „Electroaparataj”, membru al brigăzii de analiză a muncii, a relevat ca un fapt pozitiv folosirea largă a graficului de rotație în urmărirea desfășurării practicii. Aceasta asigură participarea tuturor cadrelor didactice de specialitate la controlul practicii în uzină și permite consemnarea într-un registru special a tuturor constatărilor făcute pe teren. Constatările sint analizate apoi în ședințe comune cu conducerea întreprinderii.

Graficul de rotație a ucenicilor prin toate lucrările de bază ale secțiilor nu trebuie considerat doar ca un

Îmbogățirea vocabularului copiilor din clasa I-a

Consider problema îmbogățirii vocabularului elevilor deosebit de importantă în munca mea de învățător. De aceea, mă preocup de atenție de această latură a muncii de predare încă din clasa I-a.

Pornesc activitatea de dezvoltare a vocabularului de la cunoașterea particularităților individuale ale elevilor sub acest aspect. De elevii cu un vocabular sărac mă preocup în mod special. De asemenea, mă străduiesc să corectez unele exprimări greșite cu care vin o parte din copii la școală, cum sînt, de pildă, cuvintele deformate (deschide, ochi, aritmetică, ecologia, acțișia ș.a.) și să înlătur formele și construcțiile regionale utilizate în mod excesiv la vorbire de unii copii.

Caut să sporesc bagajul de cuvinte al copiilor în cadrul tuturor obiectelor de învățămînt, dar mai ales la lecțiile de limba română.

Unul din principalele mijloace de dezvoltare a vocabularului elevilor îl constituie povestirea. De aceea le cer să povestească textele citite în clasă sau în cadrul lecturilor extrașcolare recomandate, filmele, diafilmele și piesele de teatru vizionate, impresiile din viața școlară, dintr-o excursie, din viața de familie etc. Deoarece elevii sînt înclinați spre imitație și au o bună memorie, am grijă, atunci cînd e vorba de repovestire, să fie evitate expresiile șablon și reproducerea fidelă a textului. Caut să stimulez originalitatea exprimării, deoarece aceasta contribuie la dezvoltarea gândirii elevilor. Astfel, atunci cînd văd că elevii pornesc să reproducă cuvînt cu cuvînt cele citite sau auzite îl întrerup, le cer să reia povestirea într-o altă formă, le pun întrebări care-i silesc să folosească formulări proprii etc.

Deosebit de folositoare pentru îmbogățirea vocabularului elevilor sînt și exercițiile pentru însușirea conștientă a sensului și formei cuvintelor. Cuvintele noi le explic în context și nu izolat. De asemenea le cer elevilor să alcătuiască propoziții cu aceste cuvinte. În funcție de dificultățile de pronunțare și scriere, cuvintele grele sînt rostite de ei cu voce tare. Elementele componente ale acestora (silabe, sunete) sînt analizate cu ajutorul alfabetului decupat și apoi scrise pe tablă.

Pentru precizarea înțelesului cuvintelor care denumesc obiecte concrete folosesc material intuitiv, ilustrații, sau chiar material viu atunci cînd am la îndemînă. Aceasta ajută mult la asimilarea conștientă și durabilă a sensului. De exemplu, cuvîntul „chit” din lecția „Chit, chit” a fost înțeles de toți elevii numai după ce le-am arătat chitul de la ferestre. În cazul cînd un cuvînt are mai multe sensuri le explic elevilor numai pe cele accesibile lor.

Cu bune rezultate folosesc, atunci cînd este posibil, și exercițiile cu cuvinte sinonime, omonime sau antonime.

Pentru sistematizarea și fixarea noțiunilor însușite, deosebit de utile sînt comparațiile între obiecte (asemănări, deosebiri), ea și clasificările. De exemplu, la lecția „Animale domestice și sălbatice” pentru precizarea conținutului cuvintelor „domestic” și „sălbatic” a fost necesar să analizez cu elevii însușirile caracteristice fiecărei grupe de animale.

La îmbogățirea vocabularului elevilor contribuie și învățarea pe de rost a poeziilor sau a unor fragmente de proză cu condiția, însă, ca acestea să fie alese cu grijă, iar memorarea să fie conștientă. Un bogat material pentru memorare — îndeosebi în perioada preabecedară și abecedară — ne furnizează revista „Arici-pogonici”. Din păcate, autorii poeziilor respective nu (în seama întotdeauna de nivelul de înțelegere al copiilor cărora li se adresează. Astfel, în poezia „Au dat iama prin omături” (decembrie 1958) sînt folosite cuvinte inaccesibile elevilor de clasa I-a ca van, iama etc.

Uneori chiar poeziile din manual prezintă carențe sub aspectul lexicului. Așa, de pildă, în poezia „Ceasul” de la pagina 66 se spune: „Tic, tac, tic, acum e vreme / Pentru socoteli și teme”. Oare în sfera noțiunii „teme” nu e cuprinsă și noțiunea „socoteli” în sensul de exerciții de aritmetică?

Un procedeu foarte atractiv pentru îmbogățirea vocabularului elevilor îl constituie jocurile. Asemenea jocuri găsim chiar în manual: exerciții de întregire a unor cuvinte trunchiate, de obținere a unor cuvinte noi prin adăugarea sau schimbarea silabelor și a sunetelor din cuvintele date etc. Aceste exerciții au darul de a stimula gândirea elevilor, de a-i antrena la muncă. În clasa I-a, în care elevii abia învață să scrie, nu se folosește încă caietul-vocabular. Este bine, totuși, ca elevii să-și noteze unele cuvinte, însoțite de explicațiile respective, în caietul de teme.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că, oricît de bine și-ar însuși la un moment dat cuvintele nou învățate, copiii le uită și sensul și forma dacă aceste cuvinte nu intră în vocabularul lor activ. Pentru aceasta caut să revin cît mai des asupra cuvintelor învățate și le cer elevilor să le folosească atît la lecție, cit și în temele date pentru acasă.

Exercițiile de îmbogățire a vocabularului încep în clasa I-a și continuă și în anii următori. În felul acesta le vom asigura elevilor posibilitatea de a înțelege și exprima cunoștințele însușite la diferite materii.

Inv. VASILE VELICAN
București

STIRI

Pentru colectivizarea agriculturii

Răspunzînd chemării comitetului raional P.M.R. și mobilizați de biroul organizației de bază din școală, pedagogii de la Școala medie din orașul Buziaș, în frunte cu comunistii, au desfășurat o activitate intensă pentru lămurirea țăranilor muncitori asupra avantajelor muncii în comun.

Faptul că astăzi toți țăranii muncitori din această localitate sînt înscrși în gospodăria agricolă colectivă se datorește și contribuției aduse de către pedagogi.

MIRCEA BIRA

secretarul organizației de partid de la Școala medie din Buziaș

O excursie interesantă

Nu de mult, elevii Școlii medii nr. 4 „Aurel Vlaicu” din București au participat la o frumoasă și instructivă excursie pe Valea Prahovei. Ei au cunoscut cu acest prilej o regiune deosebit de pitorească a țării noastre și au văzut câteva importante întreprinderi industriale.

Vizitînd fabrica de sticlă de la Azuga, elevii și-au îmbogățit și completat o serie de cunoștințe de chimie și de fizică, au văzut cum se aplică acestea în producție. Totodată, din discuțiile cu muncitorii ei au aflat despre condițiile de muncă necumenoase din trecut și au putut aprecia, prin comparație, condițiile bune de lucru create astăzi prin dotarea întreprinderii cu utilaj modern, complet automatizat.

La fabrica de bere „Azuga” elevii au urmărit fazele de fabricare a berei, de la încolțitul boabelor de orz pînă la preparatul finit, cit și operațiile de umplere a butoaielor și de îmbuteliere. De asemenea, la fabrica de hîrtie din Bușteni elevii au urmărit procesul de fabricație — de la coajirea și lămurirea buștenilor pînă la obținerea hîrtiei, ambalarea și expedierea ei.

OLIMPIADELE de matematică și fizică

Organizate de Societatea de Științe matematice și fizice cu sprijinul Ministerului Învățămîntului și Culturii și al C.C. al U.T.M., olimpiadele de matematică și fizică atrag în fiecare an un număr tot mai mare de elevi din învățămîntul de cultură generală, profesională și tehnic. Numai în ultimii trei ani numărul elevilor care s-au prezentat la etapa locală a crescut de la 16.600 în 1956, la 20.960 în 1958 (fără a-l socoti pe cel care au participat la Olimpiada micilor matematicieni și fizicieni, organizată pentru elevii claselor V—VII).

Olimpiadele trezesc un viu interes și în rîndul profesorilor de specialitate, care se străduiesc să dea elevilor o pregătire temeinică, astfel ca un număr cît mai mare dintre aceștia să participe la olimpiade.

În anul acesta, ca în fiecare an, etapa locală a olimpiadelor se desfășoară în luna februarie. Filialele și subfilialele S.S.M.F. au avut grijă să numească și să instruiască din timp comitetele de organizare a olimpiadelor. Este necesar însă ca membrii comisiilor să fie sprijiniți de profesorii de specialitate din școli. Aceștia își pot da concursul la supravegherea lucrărilor scrise, la corectarea lor etc.

D. F.

„NICĂ FĂRĂ FRICĂ”

Nică Dan este elev în clasa a VI-a „B”, la Școala medie nr. 3 din Craiova. Pentru școală a constituit multă creștere o problemă educativă grea. Nică nu înțelegea de loc ce sînt buna cuviință, respectul față de profesori. În clasă avea manifestări necontrolate: cînta, fluiera, ieșea la tablă nepoftit, părăsea clasa cînd îi trecea lui prin cap. Față de colegi se lăuda că nu se teme de nimeni și de nimic. Pentru a-și întări această părere repeta mereu, plin de sine: „eu sînt Nică fără frică”.

Nică avea și prieteni. Bineînțeles, dintre cei deopotrivă cu dînsul. Anul trecut puse la cale să fugă de la școală împreună cu amicii lui, să trăiască o „aventură” — undeva, departe... Au încercat să-și realizeze planul. N-au ajuns însă prea departe: școala a prins de veste și i-a întors din drum.

Încercări neizbutite

Cum reacționau profesorii la toate acestea? În primul rînd certîndu-l. Nică era obiectul discuțiilor de fiecare zi. Pentru orice era dus de profesori la cancelarie. Se obișnuise într-acea cu acest drum, încît de la o vreme nu-l mai impresiona. Văzînd că nu reușea să-l potolească astfel, profesorii au recurs la pedepse. Adesea îl dădeau afară din clasă, îl puneau la colț. Și aceste măsuri au avut efecte contrarii celor așteptate. Cînd era dat afară din clasă, Nică găsea de cuviință să deschidă ușile celorlalte clase, să deranjeze întreaga școală. Punerea lui la colț a constituit un motiv de amuzament atît pentru el cît și pentru colegii lui. O asemenea măsură — un elev de 14 ani pus la colț — putea să aibă alte efecte? Apoi profesorii au trecut la noi pedepse: admonestări în fața clasei, apoi a școlii și, în cele din urmă, eliminări. Dar nici aceste măsuri n-au dat rezultate.

Atunci profesorii s-au descurajat. Considerînd că au încercat tot ceea ce era posibil și că nu le-a mai rămas altceva de făcut, au luat o ultimă hotărîre: Nică să fie trimis la școală de corecție. Sotocoteau că băiatul nu poate fi educat în condiții normale, că are nevoie de o școală specială. Hotărîrea lor a întîmpinat însă împotrivirea secției de învățămînt și a părinților. Ca atare Nică a rămas în continuare elevul lor, același „Nică fără frică” de mai înainte. Lipsa de înțelegere a colectivului pedagogic față de cazul lui Nică s-a soldat cu un rezultat: repetenția elevului.

Adevăratele cauze

Eșecul muncii dirigintei și a pedagogilor școlii cu acest copil își are cauzele în însăși concepția lor greșită despre posibilitățile de educare. A crede că ai făcut totul uzînd numai de măsuri aspre, de pedepse, înseamnă a limita

mijloacele de educare. În această greșelă a căzut întreg colectivul de profesori. Ei au abuzat de pedepse, ocolînd celelalte căi: apropierea de sufletul copilului, stimularea lui spre fapte bune, demne.

Nu se poate spune că asemenea mijloace n-au stat la îndemîna lor. Ele au fost însă ignorate. Profesorii au ales o cale mai ușoară, mai comodă, mai „operatică”: muștrări, pedepse. Este evident că observațiile de genul „să încoț”, „să mai disciplinat” făcute pe un ton aspru, jignitor, nu puteau să influențeze pozitiv purtarea elevului.

Aceste observații sterile trebuiau înlocuite prin discuții individuale sau în colectiv, prin cuvinte convingătoare care să-l îi lămurit pe deplin asupra caracterului dăunător al faptelor lui. În cazul lui Nică era absolut necesară o lămurire asupra a ceea ce-i bine să facă, deoarece în mintea lui noțiunile de bine și rău erau confuze.

Discuțiile singure nu pot fi nici ele într-un totuș efecace. Era necesar ca Nică să fie antrenat în acțiuni și activități care să trezească în sufletul lui dorința de a se îndrepta.

Trebuia folosită și influența colectivului. În legătură cu aceasta profesorii au neglijat un lucru esențial: că îndreptarea unui elev nu este posibilă decît prin acțiunea întregului colectiv. Profesorii trebuiau să-și dea seama că purtarea lui Nică nu se poate schimba atîta timp cît colegii lui, în loc să-i dezaprobe manifestările, le acceptau, se amuzau de ele. Uneori tocmai ei erau acei care încurajau, care provocau aceste manifestări. Colegii se obișnuiseră să-l folosească și drept țap ispășitor: orice se întimpla în clasă, acuzatul era întotdeauna Nică.

Faptul că încercările profesorilor de a-l îndrepta pe Nică n-au fost urmate de succes se explică, printre altele, și prin atitudinea lipsită de unitate a colectivului pedagogic față de elev. În timp ce unii se purtau aspru cu el, alții manifestau îngăduință față de purtările sale.

Profesorii trebuiau să se ocupe în mod special de acest copil, mai ales cu ajutorul familiei era și el neatinșător. Familia lui Nică era dezorganizată. Mama lui, din nepricepere și luată de alte griji, îl neglija complet.

O vizibilă îmbunătățire a situației

S-a terminat un an școlar, a început altul. Nică crescuse, dar persista unui de-

parte în vechile lui obiceiuri. Profesorii vedeau că această stare de lucruri nu mai poate dăinui, că trebuie îmbunătățită neapărat. Chibzuind, și-au dat pînă la urmă seama că în colectivul școlii există suficiente forțe pentru a rezolva și acest dificil „caz” educativ.

Au început apoi prin a căuta metode care să-i trezească dorința de a încerca, spre a-l abate astfel de la vechile lui preocupări. Au găsit o soluție bună: citeau zile consecutive, Nică a însoțit-o pe directoarea școlii în vizitele pe care le făcea la clase mai mari și la clasele unde încercau acum foștii lui colegi de care se despărțise prin repetenție. I-a fost dat astfel prilejul să vadă cum muncesc ei, cit de departe au ajuns, cite cunoștințe noi dobîndit și cît de disciplinați sînt. A zărit apoi, tot întovărășind-o pe directoare, clasele cursului seral și a văzut cum oamnei maturi, după orele de muncă, stau aplecați asupra cărților, setoși de învățtură. Toate acestea au lăsat urme adînci în mintea și în înălăma lui Nică. El a început să fie mai atent la lecții, să-și ia notițe, să obțină chiar unele note bune.

Dar profesorii nu s-au oprit aici. Au înțeles că trebuie să-și schimbe și ei înșiși atitudinea, să se apropie de Nică, să valorifice și să dezvolte tot ceea ce este bun în el. Diriginta a fost aceea care s-a apropiat mai mult de el spre a-i cunoaște trăsăturile personalității și a afla ce îl interesează, ce preferințe are, ce îl atrage. A aflat astfel că Nică îndrăgește mult indeletnicirile practice. Tocmai aceasta l-a făcut să ceară îngăduința de a activa în cadrul cercului tehnic de la Palatul pionierilor. Diriginta l-a asigurat că o va primi îndrăgindu-l pe dovedii cunoștințe temeinice la fizică și la matematică, de care are absolut nevoie spre a lucra în cadrul cercului. În felul acesta a stimulat și mai mult dorința lui de a încerca.

Diriginta s-a ocupat în mod special și de colectiv. Ea și-a dat seama de influența puternică pe care o exercită colectivul asupra lui Nică. Trebuia să obțină însă ca influența să se exercite în sens pozitiv. A propus citorva dintre cei mai buni elevi ai clasei să-l sprijine la învățtură. L-a ajutat să lege prietenii noi, cu copiii care să nu-l încurajeze la rele, ci la fapte bune.

Efectul acestor măsuri? S-a produs o îmbunătățire vizibilă în atitudinea lui Nică: a devenit mai disciplinat, s-a pus pe învățtură. L-a ajutat să lege prietenii noi, cu copiii care să nu-l încurajeze la rele, ci la fapte bune.

M. ILEA

INSEMNAȚII DE LA LECȚII

Instantanee

Apreciind după calitatea răspunsurilor date la lecție de elevii clasei a III-a de la Școala de 4 ani nr. 27 din București, ne-am putut da seama că învățătoarea clasei, tovarăsa Eugenia Marinescu, muncește cu seriozitate și pricepere. Acest lucru a fost confirmat și de felul în care tovarăsa Marinescu a desfășurat prima parte a lecției — verificarea cunoștințelor. Ea a folosit întrebări care stimulează gândirea elevilor, a manifestat grijă pentru corectarea greșelilor de conținut și de exprimare, a scos în evidență răspunsurile bune, a știut să antreneze întreaga clasă la lecție.

În predarea lecției noi, cu tema „Părțile principale ale propoziției”, tovarăsa învățătoare a comis însă o greșeală. Exemplele folosite de ea nefiind cele mai potrivite pentru tema respectivă, elevii n-au putut înțelege îndeajuns, din analiza lor, de ce subiectul și predicatul sint părți principale de propoziție. Acest lucru s-a întâmplat datorită faptului că învățătoarea nu a ales din timp exemplele ca să poată reflecta asupra lor, așa cum ar fi fost necesar.

Elevii clasei a V-a de la Școala de 7 ani nr. 95 din București au ascultat cu interes explicațiile date de profesorul lor de istorie, tov. N. Constantinescu, la lecția pe tema „Creșterea imperiului roman în timpul lui Traian”. Concentrând materialul factual, tovarăsa Constantinescu a acordat o deosebită atenție sublinierii ideilor ce se desprindeau din lecție, înțelegerea de către elevi a cauzelor care au stat la baza evenimentelor istorice. Astfel, fără a neglija nevoile de ordin strategic care au dus la cucerirea Daciei de către romani, profesorul a subliniat ideea că războiele

romanilor împotriva dacilor au fost determinate în primul rând de motive economice. De asemenea, profesorul a scos în evidență eroismul de care au dat dovadă dacii în timpul războiului de apărare a patriei, lupta pe care ei au continuat s-o ducă împotriva stăpînitorilor romani în perioada următoare cuceririi.

Ținând seama de calitățile lecției în ceea ce privește predarea, ne întrebăm: de ce la ascultare elevii au dat răspunsuri slabe?

Iată explicația: în ascultarea elevilor tovarăsa profesor Constantinescu nu este îndeajuns de exigent. Spre exemplu, la lecția la care am asistat a dat nota 7 unui elev care n-a răspuns aproape de loc și nota 8 unui elev ale cărui răspunsuri erau departe de a fi satisfăcătoare. Știind că profesorul se mulțumește cu foarte puțin, elevii nu depun eforturile necesare pentru însușirea materiei.

La nivelul scăzut de cunoștințe al elevilor contribuie și metodele inadecvate folosite de profesor în ascultare: lipsa de preocupare pentru antrenarea clasei la lecție, pentru formarea deprinderilor de expunere liberă a conținutului lecției. Astfel, ascultarea s-a desfășurat numai pe bază de întrebări — la care, de cele mai multe ori, a răspuns tot profesorul, chiar atunci când în clasă se aflau elevi care manifestau dorința de a răspunde.

Aceleași lipsuri s-au manifestat și în desfășurarea lecției noi (desen după natură). Preocupată să execute desenul cât mai repede, elevii nu au fost atenți la explicațiile profesoarei. Se pare că așa au fost obișnuiți de tovarăsa Paicu, care nu se preocupă de loc de menținerea atenției elevilor în timpul lecției.

bune au dovedit-o răspunsurile elevilor. Aceștia cunosc conținutul operelor literare și noțiunile de teoria literaturii studiate, se exprimă corect, însoțesc afirmațiile cu exemple adecvate.

Există totuși un aspect căruia tovarăsa profesora nu i-a acordat atenția cuvenită. Mare parte din elevii clasei a VI-a „B” citește slab. Deși cunoștea situația, profesora nu a folosit prilejul pe care i-l oferea predarea poeziei „Revedere” de M. Eminescu pentru exercitarea citirii expresive. Dacă avem în vedere posibilitățile pe care textul respectiv le oferă în acest sens, cât și lipsurile specifice clasei, ne dăm seama că lucrul era nu numai posibil, dar și absolut necesar.

Lecție de desen la clasa a VI-a de la aceeași școală.

Întind în clasă, tovarăsa profesora Elena Paicu corectează mai întâi tema dată pentru acasă (prezentarea unui aspect din vacanță — lucrare pe care elevii o începuseră în ora anterioară). Cinci elevi sînt chemați pe rînd la catedră. Deși majoritatea lucrărilor au grave greșeli în ceea ce privește aplicarea regulilor perspectivei, profesora face doar unele observații de ansamblu. În acest timp, restul elevilor, preocupați de rețușarea propriilor lor lucrări, nu sînt atenți; și chiar dacă ar fi, n-ar reuși să audă ce se discută la catedră, pentru că discuția între profesor și elev se duce aproape în șoaptă.

Aceleași lipsuri s-au manifestat și în desfășurarea lecției noi (desen după natură). Preocupată să execute desenul cât mai repede, elevii nu au fost atenți la explicațiile profesoarei. Se pare că așa au fost obișnuiți de tovarăsa Paicu, care nu se preocupă de loc de menținerea atenției elevilor în timpul lecției.

Tovarăsa Tatiana Popa, profesora de științe naturale la Școala de 7 ani nr. 163, predă o lecție de anatomie la clasa a VII-a „B”. Verificînd cunoștințele elevilor la tema „Ochiul și simțul vederii”, le cere să descrie în amănunțime organele ochiului numai din memorie, fără să aibă în față modelul sau cel puțin o planșă sau un desen.

Din cei șase elevi chemați la catedră pentru a fi ascultați, numai unul cunoaște lecția. În această situație, profesora întreabă clasa: „Cine a învățat pentru astăzi?”. Ridică mina doar doi elevi.

Lecția nouă este intitulată „Urechea și simțul auzului”. Profesora predă ținînd tot timpul manualul în față. Nici de data aceasta nu se folosește material didactic. Elevii urmăresc cu greu explicația: le trebuie un efort foarte mare ca să-și imagineze cele trei segmente ale urechii, pavilionul, canalul auditiv etc. Un desen pe tablă ar fi salvat această situație.

După ce sună de ieșire, profesora încearcă să facă fixarea cunoștințelor. Cum era de așteptat, merge greu.

Și atunci? Atunci, pe semne, li se va permite și elevilor, la lecția viitoare, să citească răspunsurile din manual.

N. ALEXE și E. GIURCAN

In vileag

La Școala elementară din comuna Ștefănești, raionul Snagov

În planul de muncă al tovarăsei Ecaterina Ciocan, învățătoare la clasa I-a, la rubrica pentru o anumită oră din zi s-a scris: „Predarea literii „D”. În conștientizarea de la cancelarie s-a trecut altceva: „Dictare de la pag. 35”. În clasă, învățătoarea scrie două propoziții pe tablă, pe care elevii le copiază în caiete.

Într-o altă zi, la aceeași clasă, în orar s-a scris: „caligrafie”. La clasă, însă, învă-

țătoarea ține o lecție de citire.

O oră de istorie la aceeași școală. Lecția a început. După cinci minute ușa se deschide și un elev intră în clasă. După alte cinci minute mai apar cîțiva. Ultimul întirziat deschide ușa — cu discreție — după un sfert de ceas.

La sfîrșitul orei, l-am întrebat pe profesorul de istorie cine este profesorul de serviciu care n-a avut grijă ca toți elevii să intre la timp în clasă... Profesor de serviciu era... chiar el, profesorul de istorie.

Toate lecțiile ținute într-una din zilele trecute, în primele ore de curs, la Școala de 7 ani nr. 95 din București s-au desfășurat fără material didactic necesar.

De ce? Hărțile, planșele, mulajele etc. se află în camera de material didactic. Camera de material didactic este încuiată. Cheia se află de obicei la tovarăsa învățătoare Vlădoianu, care locuiește în incinta școlii. Dar, în ziua respectivă, tovarăsa Vlădoianu plecase în oraș fără să predea cheia profesorului de serviciu.

Așa a vrut fotografatul

Tocmai sunase de intrare în clasă, cînd pe ușa școlii pătrunse un fotograf. Pe sală se întîlni cu profesora de franceză, care se-ndreptă spre clasă.

— Imi daij voi... sînt de la... Ce aspecte interesante am putea să surprindem?

— Acum... avem cursuri — îi explică profesora.

— Perfect! O oră de... Ce predaj?

— Franța.

— Foarte bine: „O oră de franceză la clasă...”

— A opta, completă profesora.

Au intrat în clasă împreună. Fotografatul a scrutat elevii cu o privire de profesionist.

— Ieși tu la tablă. Eleva indicată avea, într-adevăr, un cap fotografic.

cepea la desen. Fotografatul avu o idee:

— Cine știe să deseneze frumos?

— Ieși tu, Stănculescu, zise profesora.

Prima elevă dădu să se-ntoarcă la loc.

Fotografatul o reșinu.

— Stai, n-am terminat încă.

Stănculescu execută desenele artistice.

— Acum, cineva care scrie frumos.

Un alt elev scos la tablă scrisese caligrafic, în dreptul fiecărui desen: le pomme, le cheval, des ra-

se.

tablă. Apoi, către eleva „fotogenică”:

— Treci la tablă și ia creta în mînă. Fixează vîrfurile cretei pe ultima literă... Cotul mai sus, privirea spre catedră... Așa!

— N-ar fi bine să scoatem o elevă bună? îi șopti profesora, apropiindu-se. Asta... e cam slabuță la franceză.

— N-are importanță — o liniști fotografatul.

O lumină orbitoare țign din reflector, însoțită de un făcînt ușor.

Clopoțelul sună de ieșire și fotografatul își luă rămas bun. Elevii ieșiră în recreație.

Rămăsu singură în clasă, profesora examină tablă „Va fi o fotografie reușită”, se gîndi ea. Citi încă o dată cuvintele scrise pe tablă. Deodată o cută îi apără pe frunte. Cum de nu observase greșelile de ortografie? Și desenele... Ce rost avea să folosească la cla-

sa a VIII-a desene pentru niște cuvinte uzuale, care puteau fi înțelese de elevi prin simpla lor traducere?

Abia acum își dădu seama profesora că fotografia înfățișa o imagine de natură realistă. De obicei era foarte atentă, corecta cea mai mică greșeală de ortografie și nu consuma timpul în lecție cu desene artistice inutile, iar acum... De fapt — își zise ea — nu am nici o vînd. Așa a vrut fotografatul.

„Așa a vrut fotografatul?”

Dor ea, oare, n-ar fi trebuit să-și spună cuvîntul? O fotografie luată în școală nu poate avea valoare artistică independent de valoarea sa pedagogică. Fotografatul poate stabili unghiul de luare a imaginii, intensitatea luminii sau prim-planul. Conținutul fotografiei, însă, nu-l poate decide decît pedagogul.

I. ADRIAN

Legătura cu practica

în predarea fizicii

la clasa a VII-a

Predarea fizicii oferă largi posibilități de a pregăti pe elevi pentru viață, pentru activitatea lor viitoare în producție. Acest lucru se poate realiza, în cadrul lecțiilor, prin asigurarea însușirii temeinice de către elevi a cunoștințelor predate, prin lămurirea lor asupra aplicării acestor cunoștințe în procesul de producție, prin înarmarea cu deprinderi practice.

Sub aceste aspecte am urmărit, în câteva școli, predarea unor lecții de electricitate care se studiază în perioada actuală la clasa a VII-a.

Prima constatare pe care am desprins-o asistînd la un număr de lecții este aceea că, în general, elevii stăpînesc cunoștințele predate și adesea știu să le aplice. Astfel, la verificarea cunoștințelor în legătură cu tema „Circuitul electric”, elevii clasei a VII-a „B” de la Școala de 7 ani nr. 127 din București au dovedit că au înțeles noțiunile studiate în lecția anterioară și știu să le folosească în cadrul experiențelor efectuate. Avînd la dispoziție un element galvanic, un galvanometru și un motorăș electric, elevii au montat un circuit. Cu acest prilej ei au precizat că aparatele legate în circuit au rolul de a transforma energia electrică în altă formă de energie. Elevii au dat ca exemplu motorășul electric folosit de ei, care transformă energia electrică în energie mecanică, becul — care transformă energia electrică în energie luminoasă etc.

Din păcate, nu totdeauna elevii reușesc să aplice cunoștințele studiate. Așa, de pildă, la lecția consacrată rezolvării de probleme ținută la clasa a VII-a de la Școala nr. 128, elevii au rezolvat o serie de probleme mai simple în care, dîndu-li-se două mărimi din trei (cantitatea de electricitate, timpul și intensitatea) li se cerea să afle pe a treia. Ei au întîmpinat însă dificultăți îndată ce li s-a dat o problemă intruciva diferită de primele prin caracterul ei practic: „Ce cantitate de argint va depune un curent cu intensitatea de 5 A în timp de 5 minute?”

De asemenea, la o lecție de fizică în general bună, ținută la clasa a VII-a „B” de la Școala nr. 130, o elevă a descris ampermetrul, fără a folosi, însă, aparatul respectiv, pe care-l avea chiar în fața ei, pe catedră. De altfel, nici profesora nu l-a cerut să facă acest lucru. Mai mult, în predarea lecției noi, pe tema „Rezistența electrică”, ea însăși nu a folosit materialul didactic necesar. Așa, de pildă, vorbind despre tipurile de reostat care au o largă utilizare în laboratoare și în tehnică, tovarăsa profesora s-a mărginit să folosească în explicație doar cîteva desene pe tablă. Înțelegerea cunoștințelor ar fi fost mult ușurată dacă li s-ar fi prezentat elevilor diferite reostat care să fie legate în circuit, pentru ca ei să vadă practic cum influențează acestea asupra intensității curentului. Experiența era posibilă dacă profesora s-ar fi îngrijit din timp de procurarea sau confecționarea materialului didactic respectiv (reostatul cu magnetă, spre exemplu, putea fi confecționat chiar cu ajutorul elevilor).

Deosebit de importantă în pregătirea elevilor pentru viață este legarea cunoștințelor de fizică studiate de problemele producției. Lecțiile la care am asistat au arătat, însă, că profesorii nu acordă totdeauna atenția cuvenită acestui aspect. Astfel, la predarea lecției cu tema „Sensul curentului electric și legarea receptorilor în circuit”, ținută la clasa a VII-a „B” de la Școala nr. 127, profesora nu s-a referit la aplicațiile pe care cunoștințele respective le au în întreprinderi. Era necesar să li se vorbească elevilor despre sursa de curent folosită în practică, despre mulțimea receptorilor utilizați în diferite ateliere, despre felul cum sînt legați acești receptori în circuit. De asemenea, se putea prezenta schema circuitului electric dintr-un atelier sau chiar schema circuitului din sala de clasă — unde becurile puteau fi considerate drept receptori.

La fel, la lecția ținută la clasa a VII-a de la Școala nr. 128, atunci cînd s-a rezolvat problema amintită, privitor la cantitatea de argint depusă de un curent cu intensitatea de 5 A în timp de 5 minute, era mai bine ca profesorul să reamintească faptul că masa argintului poate fi ușor determinată practic, iar atunci cînd se cunoaște masa argintului depus se poate calcula cantitatea de electricitate consumată.

Necesitatea pregătirii elevilor pentru viață impune ca în predarea fizicii să se acorde mai multă grijă aplicațiilor practice, legării cunoștințelor de activitatea în producție. Pentru a realiza acest lucru este necesar, însă, ca profesorii însși să se documenteze, să cunoască diferitele aplicații pe care le au cunoștințele de fizică în producția industrială.

M. SILVESTRU

Legtura cu pregătirea
în predarea lectiei
în clasa



Excursie în muntii Făgărașului. Școlarii admiră frumusețea peisajului.
Foto: prof. OTTO ROTH, Școala medie cu limba de predare germană din Sighișoara.

VIAȚA DE PARTID

Invățămîntul seral în centrul preocupărilor

— Cu citiva vreme în urmă — ne spune tovarăsa Ana Toader, secretara organizației de partid de la școala medie „Gheorghe Lazăr” din Sibiu — îi amzeam adesea pe profesori plingîndu-se în consiliul pedagogic de frecvența slabă de la secția serală, de actele de indisciplină, de situația la învățură nesatisfăcătoare a unor elevi. Aceasta ne-a determinat pe noi, comuniștii, să ne îndreptăm cu seriozitate atenția înspre problemele învățămîntului seral, considerînd că este necesar și că avem destule posibilități să ajutăm conducerea școlii ca în cel mai scurt timp să înlăture neajunsurile ce se manifestau aci.

Conștienți de importanța politică și socială a învățămîntului seral, comuniștii au trecut în planul de muncă al organizației un nou punct: contribuția la îmbunătățirea muncii de la secția serală.

Pentru a cunoaște îndeaproape situația de la această secție, biroul organizației de partid și-a propus, printre altele, și asistente la cursuri. Astfel, seară de seară membrii biroului au participat la lecții, s-au interesat de frecvența și de comportarea elevilor în clasă și în afară de clasă. După ce au fost trase primele concluzii despre activitatea secției serale, biroul organizației de partid a sugerat directorului școlii să convoace adunarea generală a elevilor de la cursurile serale, pentru a se discuta cu ei modul în care ar putea fi îmbunătățită întreaga lor activitate școlară. La această ședință a vorbit, printre alții, și secretara organizației de bază P.M.R., care a reamintit elevilor îndatoririle ce le au față de școală, subliniind faptul că sacrificiile bănești făcute de poporul muncitor pentru instruirea lor trebuie răsplătite prin note bune, printr-o comportare disciplinată. Ea a făcut totodată și aprecieri asupra felului cum se achită elevii de la cursul seral de sarcinile școlare, asupra lipsurilor pe care le au ei în muncă. Cuvintele secretarei au avut efect în rîndul tinerilor, printre care există un mare număr de utemiști, membri și candidați de partid. Luînd cuvîntul, unii din ei au demascat pe colegii certați cu disciplina, au luat atitudine împotriva celor ce nu-și fac temele și privesc cu ușurință îndatoririle de elevi.

După aceasta, biroul organizației de bază a continuat să sprijine conducerea școlii pe linia îmbunătățirii muncii la secția serală. Constatările făcute prin reetatele asistente la lecții, concluziile trase din discuțiile cu elevii și cu profesorii au servit ca bază referatului pe care secretara l-a prezentat în adunarea deschisă de partid ținută la sfîrșitul lunii decembrie 1958, adunare la care au luat parte activul fără de partid și diriginții claselor de la cursul seral. Larga dezbateră a problemelor a ajutat biroul organizației de bază să-și concretizeze mai ușor coordonatele muncii de partid pe trimestrul I/1959 în această direcție. Planul de măsuri al organizației P.M.R. pune ca sarcină profesoriilor membri de partid să se situeze în fruntea

luptei pentru îmbunătățirea frecvenței și întărirea disciplinei elevilor cursului seral — probleme de mare importanță pentru creșterea nivelului la învățură. Fiecare membru de partid și membru în activul fără de partid a primit sarcina de a ține legătura cu întreprinderile în care lucrează elevii și de a-i urmări pe aceștia îndeaproape, atât la clasă cît și în întreprindere, mobilizînd și ajutînd în muncă pe diriginți.

În întreprinderi, comuniștii iau legătura cu secretarii organizațiilor de partid, cu președinții comitetelor de întreprindere, cu secretarii organizațiilor U.T.M., informîndu-i asupra notelor obținute, a frecvenței și comportării fiecărui elev-muncitor. Intrucît formele conducătoare din unele întreprinderi nu au creat întotdeauna condiții pentru ca elevii să aibă o frecvență regulată la cursuri — punîndu-i în țure nepotrivite sau reținîndu-i pentru alte însărcinări — profesorii membri de partid au discutat și acest lucru în întreprinderi, solicitînd tot sprijinul.

Biroul organizației P.M.R. din școală a îndrumat pe comuniștii să apeleze cît mai des la elevii membri și candidați de partid, utemiști fruntași pentru ca ei să formeze un front comun în sprijinirea măsurilor luate de direcție, pentru ca în școală și în clase să poată exista un curent de opinii sănătoase.

Bună este metoda secretarei organizației de bază, de a discuta periodic în ședințe de birou cu unii comuniștii și profesori din activul fără de partid despre felul cum și-au îndeplinit sarcina primită în legătură cu sprijinirea muncii de la secția serală. Întimplarea a făcut să o găsim pe tovarăsa secretară tocmai într-o asemenea ședință. La sfîrșit, dînsa constata cu bucurie că membrii organizației și profesorii din activul fără de partid nu fac o treabă de mintuală, că tovarăși ca Antonica Popovici, Corina Vintilă ș.a. sînt foarte perseverenți, reușind să contribuie în mod real la îmbunătățirea situației la carte și a disciplinei unui mare număr de elevi de la secția serală.

Am aflat că la această școală pe viitor comuniștii își vor concentra eforturile înspre lichidarea absențelor la meditațiile ce au loc în zilele de duminică, și ele organizate tot la inițiativa organizației de partid. Iar acum, cînd roadele muncii desfășurate pentru îmbunătățirea frecvenței, disciplinei și situației la învățură a elevilor încep să se vadă, biroul organizației de bază își propune să meargă mai departe în sprijinirea direcției, interesîndu-se de nivelul ideologico-politic al lecțiilor și în general de conținutul predării la secția serală. Se pare că aceasta nu este o sarcină tocmai ușoară. Dar comuniștii de la școala medie „Gheorghe Lazăr” din Sibiu — perseverenți și conștiințoși cum s-au dovedit a fi — conștienți de un secretar priceput și energic, vor reuși să o îndeplinească în cele mai bune condițiuni.

ANA COSMIN

De la Ministerul Învățămîntului și Culturii

ÎN LEGATURĂ CU PREGĂTIREA CADRELOR DIDACTICE PRIN CURSURILE SPECIALE DE CALIFICARE DE DOI ANI.

În vederea unei juste orientări ideologico-politice a cadrelor didactice care predau la clasele V—VII și care sînt înscrise la cursurile speciale de calificare de doi ani organizate pe lingă institutele interregionale de perfecționare, se prevăd următoarele: cursistii care au absolvit anul I vor urma în anul al II-lea și un curs de marxism-leninism. În etapa de studiu individual vor studia temele indicate pentru anul I în „Programul cercurilor

de studiere a problemelor fundamentale ale marxism-leninismului și ale politicii P.M.R.” care se tratează la cursul de învățămînt ideologic organizat la regiuni pentru cadrele didactice. În etapa cu frecvență a cursurilor din vara anului 1959 se vor introduce în planul de învățămînt 7 lecții și 6 seminarii de marxism-leninism.

Cursistii care au căzut la examenele organizate în sesiunea din ianuarie 1959 au dreptul să se prezinte din nou în vacanța de primăvară. Data va fi comunicată de institutele interregionale de perfecționare a cadrelor didactice.

Lucruri neînsemnate ?

E ora prînzului și clopotul a sunat. Școlarii și-au strîns cărțile și au părăsit cu toții clasele. Unii se îndreaptă grăbiți spre casă, alții mai zăbovesc în fața școlii, pe frontispiciul căreia stă scrisă, cu litere enorme, vechea denumire a Școlii medii nr. 1: „Liceul Rodu Negru”. Copiii înmîină cu picioarele neaua proaspătă, căzută din abundență pe străzile, casele și curțile Făgărașului. Și rid, rid cu poită de fiecare dată cînd — trăgînd la țintă — bulgării îndeșafi de zăpadă se sparg cu precizie în capul cuiva.

O CLASĂ „IMPOSIBILĂ”

La școală — pe culoare, în cancelarie și în clase — e liniște. Uneori, numai, răzbate dintr-o încăpere zgomotul vreunei găleji lovite sau hîrșitului băncilor date la o parte. Se face curățenie într-o sală de clasă. Sala de clasă — această încăpere mare, despărțită la jumătate, cu totul inestetice, de un paravan? Mirosul de substanțe chimice te ajută să ghicești ușor ce se ascunde după paravan în cealaltă jumătate a camerei. Mă gîndesc cu îngrijorare la elevii clasei a VII-a „B”, nevoiți să învețe 5—6 ore pe zi în această atmosferă de laborator, deși școala are posibilitatea de a evita asemenea situație.

În clasa propriu-zisă, tovarăsa îngrijitoare se luptă cu dezordinea și murdăria pe care au lăsat în urmă elevii profesorului Nicolae Comănicu — dirigintele clasei. Pe jos — hîrtii multe, resturi felurite de mîncare. Lîngă sobă, coșul de gunoi, avînd partea de sus ruptă, stă însă aproape gol.

Tovarășul director parcă se scuză: aci învață un colectiv „imposibil”.

ELEVUL „DOMNULUI” SÔCOL

În clasa a X-a, printre băncile neorînduite, hîrtii rupte, loji de caiet mototolite. Iată și un elev.

— De ce atîta dezordine în clasa voastră? — i se adresează directorul stărînd cu privirile pe banca mulțată tocmai în locul scaunului de la catedră.

— Pentru că nu a venit încă îngrijitoarea să ne facă curățenie — răspunde nevinovată școlarul.

— Și ce ai de spus de hîrtiile acelea rupte și murdare, fixate pe pereți, în dreptul ultimelor bănci?

Elevul întoarce capul, dar, negăsind răspunsul, ridică din umeri, parcă nedumerit de faptul că este întrebat tocmai dînsul.

După ce tovarășul director își rotește din nou privirile prin clasă, îl mai întreabă:

— De cite ori s-au schimbat geamurile la voi?

— De mai multe ori — recunosc elevul, uitîndu-se indiferent la cele două geamuri recent sparte.

— Dirigintele vostru este...?

— „Domnul” Socol, răspunde elevul continuînd să rămînă cu chipul pe cap, așa cum se afla de fapt de cînd a început conversația.

PENTRU FORMAREA „BUNELOR DEPRINDERI”

Învățătoarea Elena Gabor de la clasa a III-a „B” este convinsă, desigur, de faptul că bunele deprinderi trebuie formate însă din cea mai fragedă vîrstă.

În acest caz, cum se împacă dînsa cu murdăria de nedecris pe care o lasă elevii săi la terminarea cursurilor, cînd potj vede hîrtii și resturi de mîncare din abundență pînă și în cenușarul sobei?

Despre „grijă” pe care o poartă avutului școlii elevii educați de tovarăsa Gabor își vorbesc cu priosință la catedră, din care lipsește o scîndură, harta uitată pe perete etc.

La gazeta de perete — nici un articol. Este vorba de o neglijență sau de desconsiderarea acestui mijloc de a îmbunătăși activitatea clasei?

POVESTEA CUIERELOR

Mai ales acum, iară, și în, desigur, necesare. Dar de ce să fie rupte, de ce în loc de agățători să aibă cui de metal strîmbe în toate părțile sau nici măcar acestea, cînd în școală există un atelier de tîmplărie în care copii puteau să repare cuierele deteriorate ale claselor?

ÎN LOC DE CONCLUZIE

Ne permitem să-î întrebatm pe tovarășul director Remus Popovici: unde este frontul comun al învățătorilor, profesorilor și diriginților din școală pentru formarea bunelor deprinderi la copii, pentru educarea dragostei și respectului față de școală și față de avutul ei?

V. IONESCU

Să valorificăm experiența pozitivă în generalizarea învățămîntului de 7 ani

Ca urmare a aplicării Hotărîrii Consiliului de Miniștri cu privire la generalizarea învățămîntului de 7 ani în localitățile din mediul rural care au asemenea școli, în acest an școlar au fost cuprinși în clasele a V-a peste 85% din absolvenții clasei a IV-a din întreaga țară. Aceasta constituie o reală garanție că sarcina trasată de Congresul al II-lea al P.M.R., de a cuprinde în clasa a V-a, pînă la sfîrșitul planului cincinal, 90% din absolvenții clasei a IV-a, va fi îndeplinită și chiar depășită. Totodată, înființarea școlilor agricole constituie primul pas pe calea realizării unui învățămînt agricol de masă.

Rezultatele obținute pînă acum în această privință se datorează faptului că în multe regiuni și raioane s-a muncit cu tragere de inimă pentru înscrierea și mentinerea în clasa a V-a a absolvenților clasei a IV-a, precum și faptului că s-au folosit metode bune în acest scop. Tocmai pentru că au muncit cu tragere de inimă și au folosit metode bune, organele învățămîntului și cadrele didactice din regiunea Timișoara, de exemplu, au cuprins în clasa a V-a 92,5% din absolvenții clasei a IV-a, cele din regiunea Stăniș 90%, cele din regiunea Craiova 87%, iar cele din regiunea Galați au depășit planul de școlarizare în școlile agricole. De asemenea în raionul Bacău au fost cuprinși 95% din absolvenții a patru clase, iar în raioanele Moinești și Zeletin, 80% și respectiv 88%.

Nu peste tot însă lucrurile stau la fel.

În regiunile București și Pitești, bunăoară, n-au fost cuprinși în clasele a V-a decît 75%, iar în regiunea Iași numai 67% dintre absolvenții clasei a IV-a. Dacă, după cum s-a văzut mai sus, în trei raioane din regiunea Bacău s-au obținut indici înalți de cuprindere a elevilor în clasa a V-a, în alte raioane ca Buhuși, Tirgu Ocna, Tirgu Neamț s-au atins procente destul de scăzute. Același fenomen se observă și în regiunea Suceava unde unele raioane ca Vatra Dornei, Dorohoi și Săveni n-au îndeplinit planul de școlarizare în clasele V-VII.

Este drept că rezultatele diferite obținute în unele regiuni și raioane se datoresc în bună măsură și condițiilor locale în ce pri-

vește rețeaua școlilor de 7 ani, spațiul de școlarizare etc. Dar dacă peste tot s-ar fi folosit metodele cele mai indicate, nu s-ar fi înregistrat lipsuri de felul celor pe care le-am arătat mai sus. Este necesar ca în regiunile și raioanele rămase în urmă din punctul de vedere al cuprinderii elevilor în clasa a V-a să fie cunoscută și folosită experiența bună din localitățile unde s-au obținut succese.

Aceste succese au fost posibile, în primul rînd, datorită îndrumării și sprijinului permanent pe care l-au acordat organele și organizațiile de partid. Astfel, analizînd felul cum se îndeplinesc sarcinile prevăzute în Hotărîrea Consiliului de Miniștri, comitetul regional de partid Constanța a îndrumat sfaturile populare, organele învățămîntului și cadrele didactice să folosească cele mai bune metode în acest scop.

Unii secretari ai organizațiilor de partid și unii instructori de partid din regiunea Craiova au stat de vorbă personal cu părinții care nu înțelegeau că trebuie să-și trimită copii la școală, convingîndu-i să-și schimbe atitudinea.

De asemenea, cuprinderea în clasa a V-a a unui număr mare de absolvenți a patru clase se datorește, în multe regiuni, raioane și comune, și faptului că sfaturile populare respective au considerat problema generalizării învățămîntului de 7 ani drept una din sarcinile lor principale, mobilizînd în această acțiune, alături de cadrele didactice, pe deputați și organizațiile obștești.

În regiunea Craiova, de exemplu, cu sprijinul deputaților, al organizațiilor obștești și al comitetelor de părinți au fost organizate adunări pe circumscripții electorale, în cadrul cărora li s-a vorbit părinților despre importanța Hotărîrii Consiliului de Miniștri și despre necesitatea de a-și trimite copiii la școală. Conducerea școlilor, ajutate de sfaturile populare respective, au trimis părinților încă înainte de deschiderea anului școlar, înștiințări scrise privind obligația de a-și trimite copiii în clasa a V-a. În urma acestor măsuri în multe comune (de ex. comunele Iancu Jianu, Tușlagiu etc.) toți absolvenții claselor a IV-a au fost cuprinși în clasa a V-a.

În regiunea Baia Mare s-au tipărit și s-au difuzat afișe privind generalizarea învățămîntului de 7 ani, cadre didactice, directorii, inspectorii au publicat articole în presa locală, au luat cuvîntul la stațiile de radiofocare. În unele raioane din regiunea Suceava părinții au fost vizitați de către cadrele didactice și echipe de pionieri încă din timpul vacanței de vară.

În regiunea Bacău s-a observat că rezultate bune în cuprinderea absolvenților clasei a IV-a în clasa a V-a s-au obținut îndeosebi în școlile unde s-a acordat o deosebită atenție pentru a trezi la elevi dorința de a continua școala pînă la absolvirea a 7 clase. Învățătorii de la aceste școli le-au vorbit elevilor, încă din primele clase, despre perspectivele ce se deschid în fața lor, profesorii care predau la clasele V-VII au organizat discuții cu elevii din clasa a IV-a, arătîndu-le ce vor învăța în clasele următoare, au organizat demonstrații de chimie și fizică în fața lor, trezindu-le astfel dorința de a învăța mai departe.

Datorită grijii organelor locale, în raionul Caracal au fost cuprinși în clasa a V-a toți absolvenții a patru clase din raion. La această realizare a contribuit și faptul că în perioada deschiderii anului școlar comitetul executiv al statului popular raional a organizat o consfătuire cu președinții sfaturilor populare comunale și directorii școlilor, în care s-a stabilit ce metode trebuie folosite pentru aducerea în clasa a V-a a tuturor absolvenților clasei a IV-a. Nici după deschiderea anului școlar n-a fost neglijată această problemă. Inspectorii școlari au fost instruiți asupra felului cum trebuie să asigure menținerea în școală a tuturor elevilor înscriși.

Progrese importante pe linia generalizării învățămîntului de 7 ani au fost realizate și în regiunea Constanța. Aici, în luna august s-au organizat sesiuni ale sfaturilor populare raionale și comunale, în care s-au analizat pregătirea deschiderii anului școlar și în special măsurile pentru generalizarea învățămîntului de 7 ani. În această acțiune au fost antrenate și conducerea gospodăriilor agricole colective. Organele regionale au făcut un studiu al rețelei școlilor de 7 ani în vederea generalizării ace-

tui învățămînt în anii următori și a asigurării condițiilor materiale necesare. Ca urmare, în raionul Istria și în alte raioane au fost cuprinși în clasa a V-a peste 95% din absolvenții clasei a IV-a din localitățile care au școli de 7 ani, precum și un mare număr din alte localități.

Un exemplu convingător în privința ajutorului pe care-l pot da sfaturile populare la generalizarea învățămîntului de 7 ani îl constituie comuna Dăbuleni din raionul Gura Jiului. În această comună erau cuprinși anual în clasa a V-a numai 40-50 dintre cei peste 200 absolvenți a patru clase. La începutul acestui an școlar, președintele comitetului executiv al statului popular raional, împreună cu secretarul comitetului și cu șeful secției de învățămînt și cultură au stat în această localitate timp de 7 zile și au lucrat efectiv cu organele locale și cadrele didactice, ceea ce a avut ca rezultat cuprinderea în clasa a V-a a tuturor absolvenților clasei a IV-a.

Unele comitete executive ale sfaturile populare comunale s-au ocupat în mod deosebit de acei părinți care n-au înțeles, cu toată munca de lămurire, necesitatea de a-și trimite copiii la școală. Acești părinți au fost chemați la comitetul executiv al statului popular raional, cum s-a procedat, de pildă, în comunele Almăj (raionul Craiova), Prăjești, Traian, Săucești (raionul Bacău), Boghești (raionul Zeletin) etc. și unde li s-a atras atenția asupra obligativității învățămîntului de 7 ani în localitățile respective. Ca urmare, toți absolven-

ții a patru clase din aceste localități au fost cuprinși în clasa a V-a.

Anul școlar ce urmează trebuie să constituie un pas mai departe în ce privește dezvoltarea învățămîntului de 7 ani, a școlilor agricole și de meserii și îndeosebi pentru ridicarea regiunilor și raioanelor rămase în urmă la nivelul celor avansate din acest punct de vedere. De aceea, valorificarea experienței pozitive în acest domeniu va fi de un real folos cadrelor didactice și organelor locale. Aceasta experiență a dovedit că munca pentru cuprinderea în clasa a V-a a tuturor absolvenților clasei a IV-a trebuie să înceapă din timp. Pentru aceasta este necesar ca încă de pe acum să se întocmească în fiecare regiune, raion sau comună planuri de măsuri și să se organizeze acțiuni variate și coordonate, cu participarea tuturor factorilor interesați în dezvoltarea învățămîntului.

Generalizarea învățămîntului de 7 ani presupune elaborarea unui plan de dezvoltare a rețelei școlare în anii următori, pe baza unui studiu temeinic al rețelei existente și asigurarea condițiilor materiale corespunzătoare. De aceea, un astfel de plan trebuie să fie neapărat însoțit de un plan de construcții școlare, de largire a spațiului de școlarizare existent și de înzestrare a școlilor cu mobilier, material didactic etc.

Paralel cu dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului este necesar să se întreprindă o largă muncă de lămurire a părinților și elevilor asupra necesității continuării școlii

de 7 ani. Se pot folosi în această direcție convorbirile cu părinții, vizitarea lor la domiciliu de către cadrele didactice împreună cu deputați și reprezentanți ai organizațiilor obștești, tipărirea de afișe mobilizatoare, articole în presa locală și la stațiile de radiofocare, convorbiri cu elevii din primele patru clase și multe alte acțiuni ca cele arătate mai sus, în vederea cuprinderii în clasa a V-a a tuturor absolvenților clasei a IV-a din localitățile care au școli de 7 ani.

În rezolvarea cu succes a acestei sarcini are o deosebită importanță întărirea legăturii școlii cu viața. Înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă productivă, orientarea lor spre ramurile economice specifice raionului sau regiunii respective fac să se întarească și mai mult convingerea, atât a elevilor cît și a părinților, că absolvirea școlii de 7 ani le este de un folos real, direct și imediat. Cadrele didactice nu trebuie să scape din vedere acest aspect important al problemei. Pentru a atrage pe toți absolvenții a patru clase în școala de 7 ani, pedagogii trebuie să-l pregătească astfel ca după absolvirea ei aceștia să poată face față cu succes cerințelor vieții, să desfășoare o muncă utilă societății.

Cadrele didactice, conducerea școlilor și organele de învățămînt trebuie să fie în centrul tuturor acțiunilor menite să contribuie la generalizarea învățămîntului de 7 ani și să depună toate eforturile în vederea dezvoltării lui, contribuind astfel la ridicarea nivelului cultural al poporului.

Bibliografie

„ISTORIA PEDAGOGIEI”. Partea I. ESDP Manual pentru Institututele pedagogice, elaborat sub îndrumarea Institutului de științe pedagogice.

Este primul manual original de istoria pedagogiei editat la noi. Lucrarea analizează de pe pozițiile marxist-leniniste obiectul și metodele istoriei pedagogiei, educația în orinduirea comunei primitive și în sclavagism, în orinduirea feudală, educația și pedagogia în perioada descompunerii feudalismului și a dezvoltării relațiilor de producție capitaliste în Europa. Ea prezintă de asemenea mișcarea pedagogică din Rusia în perioada dezvoltării capitalismului.

Sînt tratate educația și gîndirea pedagogică în Țările Romîne, Transilvania și Banat în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Lucrarea interesează cadrele didactice din toate gradele de învățămînt.

„CARTEA LUCRULUI MANUAL” de inv. Ilie I. Mirea, vol. II, ESDP. Se adresează învățătorilor și profesorilor ca-

re lucrează cu elevii din clasele III, IV și V și cuprinde: indicații privitoare la efectuarea unor lucrări din carton combinat cu alte materiale, din sîrmă, din tablă, din lemn, din pîr, împletituri și țesături diferite, cusături, tricotaje, unele lucrări practice agricole, aeromodulism și navomodulism.

Cele două volume ale cărții cuprind peste 1000 desene și planșe colorate, care ajută la înțelegerea modului cum trebuie confecționate o serie de obiecte, la cunoașterea variatelor materiale din care acestea pot fi lucrate.

„COPILUL ȘI CARTEA” de conf. univ. Ilie Stanciu, ESDP. Lucrarea scoate în evidență datele părinților și a educatorilor de a cunoaște și îndruma lectura copiilor. Ea se ocupă de rolul educativ al literaturii și de felul cum poate fi formată la copii dragostea pentru citit.

De curînd a apărut în Editura de stat didactică și pedagogică primul manual de îndrumare muzicală sistematică pentru școli-

le populare de artă: NOTIUNI ELEMENTARE DE TEORIA MUZICII — de Ludovic Pașca și Petre Brîncuș. Cartea se adresează și învățătorilor, dirijorilor de coruri sătești și școlare, precum și artiștilor amatori din căminetele culturale, întreprinderii și fabricii.

Impărtiți în două mari capitole (Teorie și Solfegej), manualul tratează numeroase probleme legate de înțelegerea muzicii, notarea folclorului, descifrarea unei partituri corale etc. Multitudinea exemplurilor, schemelor și schițelor grafice ușurează considerabil pîtrunderea unor noțiuni dificile de exprimat numai cu ajutorul cuvintelor. Capitolul special Moduri populare lămurește multe probleme de folclor; păcat însă că autorii nu s-au ocupat și de bitalon, alt de frecvent întîlnit în practica populară.

Este necesar ca la o viitoare ediție să se completeze unele capitole (de pildă, Clasi ficarea instrumentelor și orchestrelor pag. 16), să se înlăture unele definiții confuze (măsură incompletă, p. 46) îmbunătățindu-se în același timp condițiile grafice.

Pentru tineretul care construiește comunismul

(Urmare din pag. 1)

Drumul fiecărui tînar către viața de om în societate trebuie să treacă prin atelier, prin fabrică, implică o pregătire adecvată sarcinilor de constructor activ al societății socialiste. Formarea personalității tinerilor trebuie să se bazeze pe întărirea deprinderilor de viață activă, creatoare, pusă în slujba poporului muncitor, pentru realizarea țelurilor mărețe ale socialismului. Nu există altă cale, nici o altă posibilitate de realizare a capacității de muncă și a forțelor de creație ale generațiilor de tineri ce intră în școli, decît aceea a

unei temeinice pregătiri teoretice și practice și a deprinderii de a fructifica învățătura în producția de bunuri sportive și de calitate, pentru ridicarea nivelului de viață al întregului popor.

Exemplul măreț al poporului sovietic, constructor al comunismului, stă în fața noastră cu o mare putere călăuzitoare și mobilizatoare. Succesele uimitoare ale celor care primii în lume au trecut la construcția desfășurată a comunismului sporesc încrederea în trăinicia operei pe care sub conducerea înțeleaptă a partidului clasei muncitoare o înlăptuiesc oamenii muncii din patria noastră.

Cuvîntul de închidere rostit de tovarășul N. S. Hrușciov

(Urmare din pag. 1-a)

tării, în creșterea bunăstării materiale și culturale a poporului.

Considerăm că orînduirea socială care dă poporului mai multe bunuri materiale, orînduirea care oferă poporului posibilități nelimitate de creștere spirituală, această orînduire este mai înaintată și ei îi aparține viitorul.

Judecătorii vor fi popoarele. Ele vor hotărî care orînduire este mai bună. Sîntem convinși că popoarele vor face o alegere justă și că această alegere se va face fără dezlănțuirea unor războaie între state, fără bombe cu hidrogen și atomice.

N. S. Hrușciov s-a referit la ultimele cuvînturi rostite de președintele S.U.A., Eisenhower, de vicepreședintele Nixon, de secretarul de stat Dulles și de alte persoane și a relevat că în aceste cuvînturi răsună chemări la o atitudine oarecum circumspectă, este aruncată sîmînța îndoielii, se simte o reîntoarcere la vechea terminologie militaristă, la afirmații de genul celor făcute de domnul Dulles la conferința de presă din 27 ianuarie. Dulles a declarat fără nici un temei că Uniunea Sovietică ar intenționa să continue „războiul rece”, că, propunind dezvoltarea unui comerț normal între U.R.S.S. și S.U.A., Uniunea Sovietică se gîndește de fapt să creeze pentru sine și pentru comunismul internațional condiții și mai favorabile pentru „războiul rece” împotriva țărilor capitaliste.

Așadar, a spus N. S. Hrușciov, anumite cercuri din S.U.A. vor să reducă la zero dezghețul care s-a produs într-o oarecare măsură între țările noastre în ultimul timp și îndemnele cu prilejul buniei primări care i s-a făcut lui A. I. Mikoiian în S.U.A.

Unele personalități militare și oarzem de stat americani declară deseori că, din punctul de vedere militar, Statele Unite au condiții mai favorabile decît Uniunea Sovietică, deoarece pe teritoriile țărilor europene și asiatice S.U.A. dispun de o întregă rețea de baze militare care pot fi folosite pentru o lovitură împotriva țărilor noastre, în timp ce Uniunea Sovietică ar dispune, după părerea lor, de un număr redus de rachete intercontinentale. De aceea războiul nu ar fi chipurile, atât de periculos pentru Statele Unite. Ministrul Apărării al S.U.A. McElroy a declarat astfel, recent, că Statele Unite vor deslășura operațiuni militare de pe teritoriile dinților lor situate în apropierea frontierelor U.R.S.S., iar Uniunea Sovietică va trebui să se bizuie numai pe rachete pe care le va putea lansa de pe teritoriul ei.

Hotărîrea unei personalități americane de a-și jertfi aliații, disprețul față de soarta omenirii de dragul intereselor lor înguste, a spus N. S. Hrușciov, constituie o atitudine mercantilă, o politică a neguțătorilor de singe care, de dragul îmbogățirii, sînt gata să-și vîndă nu numai prietenii, ci și tatăl.

Nici nu are sens să mai spunem că o asemenea politică este străină poporului nostru, statului nostru sovietic, este străină clasei muncitoare, este străină oamenilor care se situează pe pozițiile marxism-leninismului. Luptăm cu consecvență pentru preîntîmpinarea primejdiei unui război, pentru interzicerea armelor atomice și cu hidrogen și încetarea experimentării lor, pentru realizarea unor acorduri reciproce acceptabile cu S.U.A., Anglia, Franța și cu celelalte țări occidentale, în toate problemele de importanță vitală.

Luptăm pentru pace în întreaga lume, deoarece prețuim omul indiferent de naționalitate, culoarea pielii sau credința religioasă. Cred că este timpul ca strategii americani să înceteze de a-și mai baza calculele pe iluzia că în cazul izbucnirii unui conflict militar, teritoriul Statelor Unite ar rămîne invulnerabil. Acest lucru nu mai corespunde de mult realității, ci este doar o expresie a dorinței generalilor americani. De fapt, în prezent Uniunea Sovietică dispune de mijloace pentru a

da o lovitură agresorilor în orice punct al globului pămîntesc. Nu de dragul unor cuvînte frumoase afirmăm că avem organizată producția în serie a rachetelor balistice intercontinentale. Și spunem aceasta nu pentru a amenința pe cineva, ci pentru a clarifica o situație de fapt.

N. S. Hrușciov a arătat că întîlnirile și convorbirile pe care le-a avut cu domnul Eisenhower în vara anului 1955 la Geneva i-au lăsat amintiri frumoase. Mi-am format părerea, a spus el, că deși domnul Eisenhower este general, el nu face parte dintre militarii care atunci cînd este vorba de rezolvarea problemelor litigioase se bizuie numai pe tunuri și ar vrea să soluționeze toate problemele prin forța armelor. El a declarat în repetate rînduri că tinde spre evitarea unui război. Noi apreciem aceasta și sperăm că declarațiile sale își vor găsi expresia în fapte concrete.

Vizita tovarășului Mikoiian în S.U.A. ne-a dat temei să sperăm într-un continuu „dezgheț” în relațiile dintre țările noastre, în dezvoltarea contactelor și legăturilor.

După cum se vede, acest lucru nu este pe placul unor oameni politici și de aceea ei și încearcă să minimalizeze influența pozitivă pe care a exercitat-o asupra opiniei publice din S.U.A. vizita tovarășului Mikoiian.

Vorbînd despre declarația făcută de Eisenhower la conferința de presă din 28 ianuarie că o vizită a lui Hrușciov în S.U.A. similară cu vizita lui Mikoiian este exclusă, N. S. Hrușciov a declarat:

Îată o concluzie într-adevăr cu totul neașteptată. Prin urmare, s-ar părea că e vorba de o discriminare. Unul se poate bucura de drepturi comune tuturor, altul este privat de aceste drepturi.

Aș dori să fiu bine înțeles. Nu intenționez cituși de puțin să cer viza pentru o astfel de călătorie. Am multe treburi. În afară de aceasta, am foarte multe invitații și cu greu voi găsi timp să le dau curs. Așadar, nu este vorba de dorința de a pleca în S.U.A., ci despre altceva — despre drepturile omului. Nu înțeleg de ce președintele mă privează de posibilitatea de a mă bucura de un drept de care se bucură alții — dreptul de a vizita această țară.

În ce îi privește, oamenii sovietici au cu totul altă atitudine în această problemă. Sîntem mulțumiți cînd sîntem vizitați de oameni politici și de turisți din alte țări. Și dacă domnul președinte nu ar hotărî să viziteze țara noastră, el ar fi primul cu o sinceră ospitalitate atît de guvernul nostru, cit și de poporul sovietic. El poate lua cu sine pe cine vrea, cu toții vor fi oaspeți bineveniți. Domnul președinte nu are decît să examineze harta Uniunii Sovietice și să-și aleagă regiunile din țara noastră pe care ar dori să le viziteze. Țara noastră este vastă și în ea există multe locuri interesante, demne de vizitat. O astfel de vizită ar fi fără îndoială folositoare pentru cele două țări ale noastre și ar fi aprobată de popoarele Statelor Unite și Uniunii Sovietice. Facem această invitație fără să insistăm asupra reciprocității.

Referîndu-se la problema Berlinului și la problema încheierii unui Tratat de pace cu Germania, Hrușciov a declarat că în cazul cînd aceste probleme vor fi soluționate potrivit propunerilor sovietice, nici una din cele două părți nu va obține vreun ciștig material, în schimb vor fi create condiții pentru lichidarea „războiului rece”, pentru soluționarea problemei dezarmării.

Noi vrem un singur lucru, a spus N. S. Hrușciov, încetarea cit mai grabnică a „războiului rece”. Și dacă o dorim chiar atît de mult, domnule Dulles, noi sîntem gata ca în interesul încetării „războiului rece” să recunoaștem chiar „victoria” dv. în acest război inutil al popoarelor. Considerați-vă, domnilor „invincători” în acest război, dar terminați-l mai repede.

Uniunea Sovietică, a spus N. S. Hrușciov, a dat dovadă de inițiativă prezentînd proiectul său de Tratat de pace cu Germania.

Dacă Statele Unite au obiecțiuni la acest proiect sau unele dorințe speciale care ar urma să fie cuprinse în tratat, nimeni nu le împiedică să-și expună părerile. Tocmai în acest scop se și propune convocarea unei conferințe de pace.

N. S. Hrușciov a comparat situația din Berlinul Occidental cu un fitil care arde într-o pulberărie sau cu o bombă cu acțiune întîrziată, al cărei mecanism poate să provoace în orice clipă o explozie. De ce oare este necesar, a spus el, să fie menținută o asemenea situație? Nu ar fi mai bine să se stingă fitilul, să se îndepărteze bomba cu acțiune întîrziată? Ar fi greu de găsit o altă soluție care să corespundă intereselor celor două state germane și totodată să nu fie jignitoare, să nu aducă prejudicii altor state interesate. Astăzi, o asemenea soluție poate să fie transformarea Berlinului Occidental într-un oraș liber. Această soluție nu afectează modul de viață statornic al locuitorilor orașului și, dacă se vor da garanții corespunzătoare, va fi exclusă posibilitatea unui amestec din afară în treburile lui.

De aceea, sîntem dispuși ca, împreună cu Statele Unite, Anglia și Franța, să luăm parte la elaborarea unui statut care să garanteze dezvoltarea normală a Berlinului Occidental, legăturile acestui oraș cu toate țările cu care va dori să întreprindă legături, precum și accesul acestor țări în orașul liber. Sîntem de asemenea de acord ca la respectarea statutului orașului liber să participe Organizația Națiunilor Unite și sîntem gata să discutăm forma în care poate fi ea atrasă la această operă.

De la tribuna Congresului, N. S. Hrușciov a chemat poporul german să sprijine propunerile avînd drept scop întărirea păcii în Europa și a securității popoarelor.

Ne exprimăm speranța, a spus el, că muncitorii, țăranii, intelectuali germani, precum și conducătorii partidelor din Germania Occidentală, oamenii de stat din R. F. Germană își vor da seama de răspunderea ce le revine în ce privește direcția în care se va dezvolta Germania Occidentală — direcția menținerii unor locare de conflicte militare între popoare, sau direcția lichidării acestor focare, astfel încît să se netezească calea spre stabilirea unor relații de prietenie între state, indiferent de orînduirea lor socială.

Domnul Adenauer declară, a spus în continuare N. S. Hrușciov, că Republica Federală Germană nu va colabora cu Uniunea Sovietică dacă țara noastră nu va plăti pentru această colaborare. În politică, domnule cancelar, nu trebuie să te comporți ca un băcan în prăvălia sa. Nu avem pentru ce să vă plătim, nu vă datorăm nimic. Am dori să înțelegem că pentru R.F.G. nu poate exista o altă politică rațională decît cea a colaborării pașnice cu vecinii săi atît din Răsărit cit și din Apus, că nici dv. singur, nici cu ajutorul aliaților dv. nu sînteți în stare să lichidați orînduirea socialistă din Germania Răsăriteană.

Trebuie să te situezi pe terenul unei politici realiste, care corespunde unui anumit moment istoric. Sîntem gata să vă ascultăm propunerile. Dacă acestea vor fi raționale, sîntem de acord să ne așezăm în jurul aceleiași mese și să examinăm propunerile dv. și ale noastre, pentru a găsi o bază reciproc acceptabilă în vederea unui acord și pentru a-l semna.

Dacă veți pune însă condiția ca Republica Democrată Germană să fie lichidată și înghițită, ca cuceririle socialiste ale oamenilor muncii din R.D.G. să fie lichidate, noi nici nu putem discuta astfel de condiții. Dacă am face aceasta, ne-am asuma atribuții care nu ne-au fost conferite, intrucît aceasta ar însemna amestec în treburile străine. N. S. Hrușciov a declarat că Uniunea Sovietică nu obiectează împotriva alegerilor libere, dacă germanii din cele două state germane vor fi de acord să țină astfel de alegeri, dar fără amestecul unei terțe părți.

Se poate presupune, a spus N. S. Hrușciov, că după un timp oarecare, germanii vor vrea să țină alegeri libere pentru a lichida orînduirea capitalistă din Germania Occidentală. Cancelarul Adenauer nu admite probabil o asemenea situație nici măcar în gînd, dar o astfel de variantă este în general posibilă. Aceasta este însă treaba germanilor înșiși.

Ocupîndu-se de problema încetării experiențelor cu armele atomice și cu hidrogen, N. S. Hrușciov a subliniat că partenerii U.R.S.S. din cadrul tratatelor asupra acestei probleme, care durează de peste trei luni la Geneva, și-au propus în mod vădit ca scop să împiedice o înțelegere. Există multe temeuri pentru a se trage această concluzie.

În primul rînd, Statele Unite au întreprins, cu sprijinul deplin al Angliei, o încercare de a reduce în esență la zero rezultatele utile obținute de conferința experților care a avut loc în vara anului trecut la Geneva. Guvernul american, care aprobese mai întîi concluziile experților, a făcut pe neașteptate o declarație potrivit căreia s-ar fi ivit anumite „date noi” ale problemei din care ar reieși că exploziile nucleare subterane ar fi, chipurile, mai greu de detectat decît se credea înainte.

Același scop — de a împiedica încheierea unui acord — îl urmăresc și cererile prezentate de S.U.A. și Anglia cu prilejul discuțiilor problemei instituirii sistemului de control asupra respectării unui acord cu privire la încetarea experiențelor. Ele doresc ca posturile de detectare a exploziilor, a căror instituire este prevăzută, să dispună numai de personal străin, astfel încît inspecții străine să cutreie în mod nestingherit întregul teritoriu al țărilor semnatare ale acordului. Ele doresc de asemenea să creeze o situație în care comisia de control căreia îi vor fi subordonate aceste posturi și acești inspecții să poată impune prin majoritatea mecanică a voturilor reprezentanților puterilor occidentale hotărîri afectînd interesele securității Uniunii Sovietice.

Nu vom accepta niciodată aceasta, a spus N. S. Hrușciov. A accepta satisfacerea unor cereri ca cele prezentate acum la Geneva de către delegațiile S.U.A. și Angliei înseamnă a fi de acord cu organizarea pe teritoriul nostru a unei adevărate rețele de spionaj a puterilor occidentale.

S-ar putea replica, a spus în continuare N. S. Hrușciov, că făcînd aceste propuneri S.U.A. și Anglia admit instituirea aceluiași sistem de control și pe teritoriile lor. S-ar putea să fie așa, dar noi nu avem nevoie să facem spionaj pe teritoriile lor, intrucît nu urmărim scopuri de război. Nu avem baze militare în jurul S.U.A., nici în Mexic, nici în Canada, nici în alte țări învecinate cu S.U.A.

Uniunea Sovietică nu are în general nici un fel de baze pe teritoriile altor state, pentru că considerăm că crearea unor astfel de baze, îndeosebi la o mare depărtare de teritoriul țării respective, nu înseamnă altceva decît pregătirea războiului, pregătirea agresiunii. După ce ne-au înconjurat cu bazele lor militare, puterile occidentale vor să obțină acum ca și pe teritoriul nostru să creeze baze pentru serviciul lor militar de spionaj, să obțină dreptul de a efectua zboruri deasupra teritoriului sovietic, pentru a avea posibilitatea ca, cu ajutorul acestei spionării, să aleagă mai bine momentul în vederea punerii în funcțiune a bazelor lor militare împotriva țării noastre. Ele vor ca noi să le mai și ajutăm în realizarea acestor planuri. Nu e prea de tot, domnilor?

Sîntem pentru stabilirea unui control corespunzător asupra încetării experiențelor nucleare. Dar nu vom îngădui ca, sub paravanul controlului, puterile occidentale să încalce suveranitatea țării noastre.

N. S. Hrușciov a subliniat că partenerii U.R.S.S. la tratativele de la Geneva, făcînd propuneri cu totul inacceptabile, vor probabil să frîneze rezolvarea acestei probleme

așa cum au făcut cu problema preîntîmpinării unui atac prin surprindere, pe care au adus-o într-un punct mort. Nu aș fi deci mulțumit ca presupunerile mele să nu se adevărească.

În ce privește Uniunea Sovietică, a spus N. S. Hrușciov, vreau să reaffirm dorința noastră de a obține un acord cit mai grabnic cu privire la încetarea experiențelor nucleare. Sîntem gata să semnăm oricînd un acord în această problemă, bazat pe condiții raționale, care să asigure controlul necesar asupra exploziilor.

Subliniînd că cuvînturile delegaților la Congres și cuvînturile de salut ale conducătorilor delegațiilor partidelor comuniste și muncitorești frățești au exprimat o deplină unanimitate și solidaritate internațională, o unitate de vederi asupra tuturor problemelor mișcării comuniste și muncitorești internaționale, N. S. Hrușciov a arătat în continuare că revizionistii iugoslavi au reacționat la lucrările Congresului cu o iritare extremă. În presa iugoslavă, a subliniat el, au apărut articole care încearcă în mod sfîngaci să justifice politica revizionistă, să ascundă de poporul iugoslav dorința Uniunii Sovietice de a colabora cu Iugoslavia, să denatureze situația reală care s-a creat în relațiile dintre Iugoslavia și țările socialiste. Prin politica lor revizionistă, conducătorii iugoslavi urmăresc dezbinarea forțelor revoluționare ale clasei muncitoare în lupta pentru interesele fundamentale ale oamenilor muncii.

Procedeele murdare și provocatoare la care recurg revizionistii iugoslavi, încercînd să aducă prejudicii unității țărilor socialiste, sînt dovedite de faptul că pentru a-și susține născocirile cu privire la existența unor pretense „divergențe” dintre U.R.S.S. și Republica Populară Chineză, ei au recurs la mărturia senatorului american Humphrey.

Nu poate provoca decît risul simpla presupunere că între mine și omul care se laudă singur că are un stagiul de 20 de ani de luptă împotriva comunismului ar putea exista relații confidențiale. Orice om care se descurcă cit de cit în politică, nu mai spun de marxism-leninism, va înțelege că este de neconceput o convorbire confidențială cu Humphrey în problemele politicii partidelor comuniste, ale relațiilor cu prietenii noștri cei mai buni — conducătorii Partidului Comunist Chinez.

Intrucît presa iugoslavă trece sub tăcere sentimentele de prietenie față de poporul iugoslav exprimate în cadrul Congresului al XXI-lea al P.C.U.S., a spus N. S. Hrușciov, declarăm încă o dată că poporul sovietic și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice nutresc cele mai prietenești sentimente față de popoarele frățești din Iugoslavia și față de comunistii iugoslavi — eroii al luptei din ilegalitate și al luptei de partizani.

Uniunea Sovietică, a spus N. S. Hrușciov, va năzui și pe viitor spre colaborare cu Iugoslavia pe linie de stat, în problemele luptei împotriva imperialismului, pentru pace, va tinde să colaboreze în toate problemele în care pozițiile noastre vor coincide.

În încheiere, N. S. Hrușciov a spus: „Congresul al XXI-lea adoptă marea program al construcției comuniste. Partidul nostru, eroicul popor sovietic trebuie să săvîrșească fapte mari. Îndeplinirea planului septenal va ridica țara noastră pe asemenea culmi încît nimeni nu se va mai îndoi de marea superioritate a comunismului față de capitalismul care și-a trăit traiul.

Ne mindrim cu generația de oameni care a pus primele pietre de fundament și a înălțat marea edificiu al socialismului. Contemporanii noștri trebuie să transpună în viață visul omenirii — să construiască societatea comunistă, cea mai dreaptă societate de pe pămînt.

Vor trece secole, dar gloria eroicei noastre epoci — epoca construirii socialismului și comunismului — nu va pîli niciodată”.